

ERDÉLYI LAPOK

T. „Otthon” írók és hírlapírók köre
ARIA, Eszterházy-u. Tr. R.

Főszerkesztő
DR. PAÁL ÁRPÁD

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Kollódob: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy hóra 70 le.
Magyarországon: Egész évre 50 P., félévre 25 P., negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepen 24 fillér.

Főmunkatárs
DR. GYÁRFÁS ELEMÉR

Példátlan kormánybukás Franciaországban

A bayonnei vidéki pénzügyi intézet hamis kötvénygyártása miatt gyanuba került az egész radikális szociálista kormányzat. — Részletes tájékoztatás a pénzügyi világbotrányról. Egy milliárd frank a francia betétesek kára

Franciaországban a „Bayonnei Községi Hitelintézet”, mint községi üzem állami ellenőrzés alatt állott, de ez általános jelentősége mellett különös hírnévre is lendült nagyszabású alapításainak az erőltetésével. A különböző vállalatokról mind értékpapírokat bocsátott ki, még pedig igen nagy tömegben hamisakat, amelyek megvásárlására óriási propagandát vitt végbe. A mind nagyobb üzletekhez (községi zálogházak létesítéséhez, telepítési akciókhoz, biztosítási ügyletekhez, színházalapításokhoz, lapüzemekben való részvételhez) járult legújabbán az a vakmerősége, hogy utóbb már nemzetközi alapításokhoz is hozzáfogott. Egyik ilyen vállalkozás volt az is, hogy a magyar optások követeléseit olcsón összevásárolják s e kötvényeket a Bazeli Nemzetközi Fizetések bankja (a genfi Népszövetség alapítása) úlján nyereséggel elhelyezik. Ez az optásüzlet azonban csak egyik grüfondolás volt a többi között.

A nagy grüfondolások kitervezője Stavisky volt, a bayonnei községi hitelintézet elnöke, aki üzletei révén a francia állam mind több befolyásos emberével összeköttetést tudott létesíteni. Így vállalkozásaihoz a hitel mind több külső látszatát felgyűjtötte, s ezzel a francia közönségben nagy vevőkört tudott teremteni a maga hamis kötvényeire.

Egy milliárd frankos világszalás, amit miniszterek is elősegítettek.

A francia lapok szerint egymilliárd frankra is felmegy az az összeg, amivel a bank vásárlókat a maga üzleteihez beszédítette. Es még a múlt évben is az állami vizsgálat mindent rendben talált a szédelgő banknál. Pár héttel ezelőtt egy „kis” fizetni való, ami csak kilenemillió franknyi összegre ment, hirtelen megakadtak, s ez az eset a könyvek alaposabb vizsgálatát vonta maga után. Es kiderült a szédelgő csalások egész világrendszere, amely Franciaország takarékos népét is becsapta, s már azon az uton volt, hogy az egész világot becsapja.

Stavisky hirtelen megszökött, a bankot és a bank névleges igazgatóját, Tissiert becsukták. De hirtelen kompromittálódott az egész francia pénzügyminisztérium, s különösen a Herriot-kormány volt kereskedelmi minisztere, Durand, aztán ugyanazon kormány volt népjóléti minisztere, Dalimier, aki a legutóbbi

Chautemps-kormányban is gyarmatügyi minisztere volt. Chautemps miniszterelnök öccse is a Stavisky-féle pénzügyi akcióknál vállalati ügyvédként kapott alkalmazást, s így a közvélemény előtt maga Chautemps is gyanúsítások árnyékába került.

Különösen kirívó a Dalimier elleni bizonyíték. Ő még a Herriot-kormány népjóléti minisztereként egyenesen fölívta a biztosítási intézeteket a Stavisky-féle értékpapírok vásárlására. Hivatalos köriratot intézett evérett az illető intézetekhez. Most a bayonnei bankbukás éppen ezeket az intézeteket sújtja legnagyobb összegű károkkal. A „Confiance-Vie” harmincmillióval, a „Confiance Foncière” húszmillióval, a „Capitalisation” tízmillióval, a „L'Urbaine-Vie” tízenyolcmillióval, a „La France-Mutualiste” nyolcmillióval, a „Le Soleil” kétmillióval, a „Lloyd de France” hatmillióval, a kispároszok családi biztosító társasága („L'Avenir Familial”) hétmillióval, a munkások biztosítója („La Travail”) egymillióval, a Szajna és Oise vidéki társadalmi biztosító huszmillióval uszik ebben az ügyben, s már ezek kára is túlmegy a százmillió frankon. Még a felsoroltakon kívül több kisebb biztosító intézet károsodott egyenként 1—2 millió összegig, s ezeknek is fölmege az együttes kára huszmilliót túli összegre.

Az említett intézeteken kívül az életjáradékos elhelyezésekre annyira rászakott közönség is előszeretettel kultiválta a bayonnei bankot. Hiszen a biztosító intézetek által tett

nagyrányu elhelyezések a közönség bizalmát is nagyon fölkellették.

Most azonban siralom van nemcsak Bayonne-ban, hanem Franciaország egész kistökés társadalmában. A nagyszabású szédelgés, amit szinte állami támogatás mellett tudott Stavisky végbevinni, egész Franciaországban óriási megrendülést okozott. Mindenki az erkölcsi válság legsúlyosabb jelenségeként fogja föl a bayonnei panamát s a károsodottak óriási tömege vádlólag fordul a kormány felé, amelynek egyes tagjait egyenesen bűnrészsként vádolja.

Ebből a háttérből kell megítélnünk azt a kormánybukást, ami most Franciaországban történt. Valóban példátlan eset, hogy egy vidéki bank bukása ilyen messze kiható megrendítést tudjon okozni az egész francia politikai életnek.

Dalimier egymagában nem volt hajlandó lemondani, lemondott az egész kormány.

Párizsból jelentik: A Stavisky-botrány, mint azt párizsi politikusok előre megjósolták, valóban a Chautemps-kormány bukását okozta. Chautemps miniszterelnök felszólította Dalimier gyarmatügyi minisztert, aki az ügyben kompromittálva van, hogy adja be lemondását. Dalimier kijelentette, hogy a felszólításnak nem hajlandó eleget tenni, mire Chautemps azonnal minisztertanácsot hívott össze, amelyen elhatározták, hogy hétfőn benyújtják az összes kormány lemondását.

Beavatottak szerint Lebrun elnök újra Chautemps-t bizza meg kormányalakítással, aki hír szerint meg fogja kísérelni, hogy Herriot-t is rábírija az új kabinetben való részvételre.

Stavisky után eltűnt a felesége is.

A Stavisky-ügyben különben újabb fordulat állott be. Stavisky után most eltűnt a felesége is. Staviskyné vizkerezst napjái egy párizsi szállodában tartózkodott Madame Simon néven. Vizkerezstkor a hatóságok emberei keresték a szállóban, mert le akarták tartóztatni. Az asszony azonban már nem volt található a szállóban.

Titulescu részvétele az új kormányban

— A kormányváltás újabb hírei —

Bucuresti. Saját tud. Titulescu vasárnap délelőtti kétórás kihallgatáson volt a királynál. Az esküt még nem tette le, de a neve, mint külügyminisztere, a kormány megalakulása óta szerepel a hivatalos névsorban. Tárcajának vállalását és az eskütételt állítólag bizonyos feltételekhez köti és ezeknek a feltételeknek a teljesítését az uralkodótól kéri.

Bucuresti. Saját tud. Tătarăscu miniszterelnök hétfőn reggel Sinaiába utazott, ahol a király kihallgatáson fogadja.

Bucuresti. Saját tud. Az új kormány tagjai között — ellentétben az előző híradásokkal — nem szerepel dr. Pop Valer neve. Ezek szerint az új kormánynak nincsen erdélyi minisztere.

Lepadatu és dr. Nistor mint tárcanélküli államminiszterek tagjai a kormánynak.

Bucuresti. Saját tud. A kormány egy hónapra szabadságolta Stingaciu-t, a sziguranca vezérfelügyelőjét. Helyettese Bianu Jenő lett.

Bucuresti. Saját tud. A belügyminiszter egy hónapra felfüggesztette az Ordinea megjelenését, mert olyan cikkeket is közölt, amelyeket a cenzura törölt.

Bucuresti. Saját tud. Az egyetem összes fakultásai megnyitották és a diáksztrájk véget ért.

Bucuresti. Saját tud. A lapok értesülései szerint a kormány törvényjavaslatot készít a kereskedelmi kazárak számának csökkentéséről.

tolytatása.)

ztrejtvény helyes

pásztorok, midőn
iedler, 117 A kir

g esik, föld reng
a, 31 zúzmará, 32

nyergyóalfalu, Szé-
iklós, Luczky Fe-
emihályfalva, Sza-
n Ferencné Nyá-
lágysomlyó, Papp

roly Nagyvárad,
Jenő Kézdivásár-
nárton, ifj. Zaka-
ariás Tibor Madó-
y, Henter Jánosné

nyergyótekerőpatak,
Miklós Gergely
zsné, Zsögön Emi-
ikus Legényegylet

ete József, Gazdo-
r Béla Petrozsény,
Csíkszereda, Pa-
altz György Nagy-
fyhunád, Zonda

Péterffy Béla Kis-
hád, Bieber Béla
gos, Hodács Ágost-
ulafehérvár, Cseh

s Eva Kolozsvár,
györgy, Szentkirályi

Csikszentgyörgy,
ittai Lenke Tóhá-
ely, Brünner Má-
Lajos Csíkcsicsó,
vátá, ifj. Moys Je-
Szatmár, Szabó Jó-
só Nagyvárad.

(Kolozsvár) nyer-

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Olcsó leltári elárúsítás a

London kötődében

Oradea, Str. Avram Iancu No. 1.

Még 2 napig tart.

Az olasz politika alakulása az angol külügyminiszter látogatása után

Az olasz kormány új leszerelési terve

(Róma.) Amint jelentették, Sir John Simon angol külügyminiszter pénteken délben elutazott Rómából s csak érintette Párizst és onnan repülőgépen ment haza Londonba. Rómából való elutazása előtt — ahogy azt szintén jeleztük — az újságíróknak nyilatkozott.

A nyilatkozat igen körülményesen hangzott, s valami olyan látszata volt, mintha körül akarná beszélni az eredménytelenségeket. További megfontolások után úgy magyarázzák a nyilatkozatot, hogy annak tulajdonképpen

tartalma a leszerelési kérdés újabb előtérbe hozatala.

Olaszország a Népszövetség reformjával jött az utóbbi napokban előtérbe. Az angol külügyminiszter viszont azt mondta az újságíróknak, hogy a Népszövetség reformja előtt a leszerelési kérdés megoldása a szükséges. Ez a kérdés amúgy is eléggé kiélezett, tehát nem kell a Népszövetség kérdésével még terhelni.

E kijelentésből az vehető ki, hogy Mussolini és Simon értekezése csak megtárgyalta a nehéz anyagot, de meggyezés kilátásait nem hozta. Lehetséges, hogy az angol kormány a maga kebelén belül további megbeszélés alá veszi és méltányolni tudja Mussolini eszméit, de ez idő szerint angol-olasz egyetértésről beszélni nem lehet.

Párizsból jelentik: A Rádió Iroda római körökből vett értesítése alapján azt írja, hogy az olasz kormány legközelebb újabb leszerelési javaslatot terjeszt elő az érdekelt kormányoknak. Az új javaslatot Simon angol külügyminiszter római látogatása alkalmából vitatták meg, de Mussolini csak akkor terjeszti azt az érdekelt államok elé, ha az új pontokat az angol kormány magáévá tette.

Bleyer Jakab utóda a budapesti egyetemen. Budapestről jelentik: Az egyetem bölcsészeti kara a Bleyer Jakab halálával megüresedett német nyelvészeti tanszékre dr. Thienemann Tivadar pécsi egyetemi tanárt hívta meg.

Dr Tóth Tihamér művei:

Krisztus király	250 lei
Tízparancsolat I. rész	250 lei
Tízparancsolat II. rész	250 lei
Hiszek Egy Istenben	250 lei
Hiszek Jézus Krisztusban	250 lei
A művelt ifju. Amatőr kötés, 250 l.	115 lei
A jellemes ifju. Amatőr kötés, 242 lap	115 lei
A vallásos ifju. I. kötet. Amatőr kötés, 222 lap	115 lei
A vallásos ifju. II. kötet. Amatőr kötés, 218 lap	115 lei
Krisztus és az ifju. Amatőr kötés, 254 lap	150 lei
Dohányozol? Amatőr kötés, 40 lap	20 lei
Ne igyál! Amatőr kötés, 60 lap	20 lei

Kapható:

az ERDÉLYI LAPOK KÖNYVOSZTALYÁNÁL.

János embőr lösz

Írta: Szegedi Polgár László.

I.

A fűzek kopaszán hajlanak a partra, a gyér nádat a jég hátára verte a szél. Távol, ahol könyökbe hajlik a Tisza, templom tornya szegél az égnek. Vág a hideg, beállt a Tisza. Szótlanul ballagnak a halászok a jég hátán, nehéz a lépésük, egyenletesen kopognak a csizmák, füstöl a pipa, gyalogszerrel igyekeznek hazafelé. Csak reggel indultak, ilyen fagyban nem maradhatnak el napokig. Rövid a halászat ideje mostanság, későn szürkül, korán alkonyul. Még a vetőhálót se igen használhatják, mert amint felvágják a jeget, tüstönt fagy is, de meg nem is lehet azt egyhelyben dobálni, haladni kell azzal árméntén, ahogy a ladik úszik. A fenékhorgoknak ugyan csak kis léket kell vágni, nincs nagy munka vele, mégis célirányosabb ilyenkor a partmenti „lősz-vőszit”, azt leginkább kiemeli, meg vízszasüllyeszt, hát nincs ideje a víznek fagyásra. Nem is nehéz ilyenkor a halászszereszmókat cipelni, pláne, ha mint most is, a zsákmány a Tisza fenékén marad. Egészben két kis csuka került a hálóba, azokat is visszahajította Némöt bá a vízbe, hadd nőjjenek tovább, úgyse ment volna velük semmire, az egész nem nyomott félkilót se. Mégis véres a fiatalja márká. A fagyos kötelet húzták-cresztették, az addig hamar fölsérti a halász tenyerét, de oda se nekil! Ilyenkor ez már így szokott lenni, majd

bekenik écaóra egy kis avas szalonnával, az mindenre jó.

Igy érnek haza. A fészerbe felakasztják a félvállról ledobott hálókat, bedlítyják a rudakat, csákányokat, aztán igyekeznek befelé a kemencéhez, mert még a csontjuk is csikorog az istenverte hidegtől.

— Agyisten! — ez az asszonyoknak szól. Némötne már tudta, hogy ezúttal elmaradt a jóserencse. Huszonötéve, hogy együtt vannak, már a hangjából érzi, hallja, hogy mi van, volt-e fogás, vagy üresen jöttek-e? Nem is kérdezte meg soha, minek ingerelje emberét. Az öreg meg hallgat az ilyesmire, ezen nem segít a szó, de meg is szokta már a mesterséget, beletörődött, hogy egyszer hopp, másszor kopp.

— Pedig hát elkelt volna a péz! — szólal meg az öreg. — Ünnepe előtt jó is a hal ára, ha akármilyen kevés is volna, nagy pézt kaphatnánk érte, mert a piacon kilózná ki az anyjuk. A kukorica is fogyóban, a hizóknak meg most kéne a legtöbb elegendés, merthogy amit most fölszöndnek, az mind szalonna lösz februárig. Lukusak a hálók is, fonál kéne hozni. Ösi a rozda a horgokat, tavaszra a ladikokat is kátrányozni kellene, itt az ünnepe is, valami kis hazait Marisnak is kéne küdeni, jól esne szögének. Úgyis kevés a része a jóbul a szögálatban, eselésorban. Hát hogy lösz? — dörmög csak úgy magában.

Az öreg Némöt elől súlyos fekete felhők gomolyognak. Csak szüresöli az elékerült levest, azt se tudja tán, mit eszik-iszik. Asszonya

Dél-Amerikában lejárt a fegyverszünet, kezdődik a forradalom

Asuncionból jelentik: Paraguay és Bolivia között vasárnapra lejárt a fegyverszünet. Paraguay elutasította a népszövetségi kormány meghosszabbítási indítványát.

La Paz bolíviai tartományban forradalom tört ki.

Az erdélyi családok nevében szélhámoskodott. Budapestről jelentik: A rendőrség család címen őriztebevette Pauly Antalné 44 éves asszonyt, egy budapesti magánisztitviselő feleségét, mert azon a címen, hogy erdélyi magyar családok számára gyűjt, több helyen pénzt vett fel, de nem tudott elszámolni, hogy kik részére küldte az összegeket. Azonkívül gyűjtési engedélye sem volt. Pénzt vett fel többek között a budapesti spanyol követtől is. Pauly Antalné Politzer Sándor, az oradeai Metropol-szálló tulajdonosának volt a felesége, akitől elvált és később hozzámment Paulyhoz.

Letartóztatták egy volt vasgárdista képviselőt. București. Saját tud. Az ügyészség ismét házkutatást tartott a Cuvantul szerkesztőségében és több kéziratot elkobozott. Stelescu volt vasgárdista képviselőt, a Vasgárda Szervezetek ügynevezett „halál legénységének” kapitányát a bucuresti liberális-párt klubjának épülete előtt letartóztatták. Stelescu eddig egyik bucuresti barátjánál rejtőzött. A napokban feketekeretes pápaszemmel kiment a liberálisok klubja elé, hogy megtudja az elnökválasztás eredményét. Itt felismerték és letartóztatták.

Horváth Árpádné:

Violaszin atkony

Versek

Ára 45 lei és portó.

V

Kapható az „Erdélyi Lapok” könyvosztályánál.

titkon pillant rá, de jól látja, mi háborog benne.

János, ki szegéről-végről rokon is, Némöt bá' nevelte halászegény, megszólal kanalazás közben:

— Nem írta Maris, hogy hazagyün az ünnepre?

Az asszony nem válaszol. Kezében a levelestál, közelebb húzza, kurtább lesz a kanál útja, szinte beletemeti arcát, nagyot nyel a forró levestől, kis hija, hogy könnyeivel hígítja fel az éltelt. A lány! Az ő lányuk, Marisuk!

— A tulsó parton mög jeget vágnak, oszt hordják a verőmbe, — fordítja el a szót János, — leginkább keres a fuvarosféle. — Végigjártatva szemét az asztal körül, felcsillan tekintete és odafordul a másik legényhez: — Te Pista! Ugy vélekedsz, hogy a csákányozás kihajtja a harcsát a fészkiéből, tán leereszthetnének egy-két horgot a vágásnál, éjfélre mög is néznénk, hátha kerül valami?

Az öreg Némöt föltekint az okos szóra.

— Hát, ha úgy gondójjátok, — válaszol Pista helyett.

De a hangjában ott van, hiába úgyis.

A két fiatal azért fölcihelődik. Kösönés nélkül indulnak és kilépnek a reménytelen éjszakába.

II.

Az asszony leszedi a mosallant, az öreg meg ütemesen szortyogtatja pipáját, a petróleumlámpa sárga lángja álmosan serceg.

Szekér áll meg a ház előtt. A kutya ékte-

**ejárt
t,
alom**

és Bolivia
zúnet. Para-
rmány meg-
forradalom

szélhámosko-
rség család
44 éves asz-
elő feleségét,
magyar csalá-
ntz vett fel,
résztére küld-
i engedélye
t a budapesti
Poltzer Sán-
tulajdonosá-
ésőbb hozzá-

lista képvise-
rség ismét
kesztőségében
scu volt vas-
rvezetek ügy-
itányát a bu-
ilete előtt le-
bucuresti ba-
etekeretes pá-
bjba elé, hogy
ényét. Itt fel-

m
portó.
ook"

mi háboros

on is, Némöt
blal kanalizás

zagyün az ün-

ezében a leve-
lesz a kanál
magyot nyel a
kőnyyeivel hi-
Az ő lányuk,

t vágnak, oszt
l a szót János,
éle. — Végig-
rül, felcsillan
legényhez: —
a csákányozás
án leereszthet-
éjfelre mög is

okos szóra.
k, — válaszol

ába ügyis.
dik. Köszönés
a reménytelen

tlant, az öreg
ipáját, a petró-
an serceg.
A kutya ekte-

**A Stavisky-botrány
dagad**

**De Monzie közoktatásügyi minisz-
ter s a párizsi rendőrfőnök is benne
van a panamában**

Párisból jelentik: A Stavisky-botrány egy-
re dagad. Hír szerint az ügyben Chiappe, Pá-
ris rendőrfőnöke is kompromittálva van.
Egyes lapok szerint Chiappe még nemrég is
vendége volt Staviskynek. Valószínűnek tart-
ják a rendőrfőnök lemondását. Ujabbán bizony-
os vádak hangzanak el De Monzie közokta-
tásügyi miniszter ellen is, mert a színház-
ügyek az ő hatáskörébe tartoznak. (A bayonnei
banknak külön színházvállalata is volt Pá-
risban.)

**Miniszterek, képviselők, polgár-
mesterek a panamában.**

Párisból jelentik: A rendőrség állítólag
már nyomában van Staviskynek. Megállapí-
tást nyert, hogy e hó elseje és hatodika között
Sirvos városban tartózkodott a Volonté című
lap egyik munkatársával, aki villát bérelt ki
a szélhámos számára. A rendőrség valószínű-
nek tartja, hogy Staviskyt még a hétfői nap
folyamán sikerül elfogni.

Az ügyvel kapcsolatban vasárnap letartózt-
tatták Garat képviselőt, Bayonne város polgár-
mesterét, aki ellen család, lopás, közpénzek el-
sikkasztása és a Stavisky-ügyben való bün-
rzségesség címén emeltek vádat.

Az Action Française szerint Stavisky egyik
közismert politikai segítségével felajánlotta
Chautempsnak, hogy hajlandó bíróság elé
állni, ha megfelelő biztosítékot nyújtanak
neki arról, hogy nem történik bántódása.
Közölte továbbá, hogy egy névsor áll rendelkezésére,
amelyen 180, az ügyben kompromit-
tált egyén neve van feltüntetve.

Dalimier gyarmatügyi miniszter azt állit-
ja, hogy semmi vád nem érheti az ügyvel
kapcsolatban és Chautemps ismételt sürgeté-
sére mindezekig nem mondott le. Valószínű,
hogy a lemondás a hétfőn délelőtti miniszter-
tanácson dől el. A délutáni minisztertanácson
történik végleges határozat arról, hogy az
összkormány benyújtja-e lemondását.

Garat környezetében kijelentették, hogy

**A LEGJOBB
HASHAJTÓ!**

Figyeljen — hashajtó vásárlásnál — az
itt feltüntetett gyári védjegyre.

Gyors és biztos eredményt csakis a
KOPROL hashajtó csokoládé által ér el,
amely a vért is tisztítja.

Minden darabon rajta van a KoproL név.
Határozottan utasítson vissza minden-
nemű utázzatot, mert azok teljesen ér-
téktelenek.

KOPROL

úgy a polgármesterségről, mint a képviselői
mandátumról lemond, hogy a vizsgálat menet-
ét megkönnyítse.

Staviskynét megtalálták.

Staviskynét, aki a Claridge szállóban levő
lakásáról tudvalevően eltűnt, vasárnap más
helyen megtalálták. Házkutatást tartottak a
lakásán. Az asszony alig akarta a hatósági
embereket beengedni. A házkutatás során 15
nagy bőröndöt találtak nála, amelyekben
mindössze egy nagyvilági hölgy ragyogó ruhái
voltak elhelyezve. Semmi gyanúsat nem talál-
tak a lakásban. Staviskyné kijelentette, hogy
nem tudja, férje hol van. Az asztalfiókban 40
ezer frankot találtak, amire nézve azt mon-
dotta, hogy az övé, mert férjével vagyoneosztás
alapján esküdött meg.

**A radikális párt vezére tiltakozik
ellene, hogy politikai térre vigyék
az ügyet.**

Herriot az ügyvel kapcsolatban kijelen-
tette, hogy tévednek azok, akik azt hiszik, hogy
nem mer beszélni a kérdéssről. Kijelentette
továbbá, hogy nem szabad politikai térre te-

relni az ügyet, amely csak a közérkölcös csőd-
jének következménye.

— Nem fogunk szemrehányást tenni a bi-
róságnak, — mondotta Herriot, — ha szigo-
ruan fog eljárni.

A Petit Parisien szerint a Chautemps-
kormány még a hétfői napon lemond, de
ugyanazon nap estéjén már meg is alakul az
új Chautemps-kormány. A lap szerint — ha
Herriot hajlandó belépni a kabinetbe, Paul-
Boncour átengedi neki a külügyi tárcát, ő pe-
dig az igazságügyi minisztérium vezetését
veszi át.

Stavisky Romániában.

Bucuresti. Saját tud. Stavisky 1932-ben
huzamosabb ideig Romániában élt és sokáig
vendégeskedett az erdélyi Hunyadi-, Károlyi-
Karácsony-családoknál. Politikai körökben
mindenki kedvelte és általános szeretetnek ör-
vendett.

A párizsi rendőrség most átíratot küldött
Aradra és közli a rendőrséggel, hogy értesülé-
sei szerint Stavisky Aradon, vagy Temesváron
bujkál.

len ugatására a két öreg összenéz, az ember
fötteszi bárányborsívegét, kifelé tartana, de
nyílik a konyhaajtó és Maris lép be. Anyja
elészalad, egymásra borulnak.

— Edös lányom, Marisom!

— Edös anyám!

— Hát edös apám?

— Mögvónék. — illetődik meg az öreg is.

— Egy kis forró levest Marisom, az út
után, — kínálja az anyja és már elé is kerül
az étel.

— Hát János, möre van?

— Kimönt Pistával a vágáshon, merhogy
a hétön sömni sé vót, hát mögróbálík meg-
éccő az ünnep előtt.

— Azon ugyan né bújújon edös apám,
hogy nem vót fogás, maj' lösz máskó', hoztam
én haza mindönt, még élőpézt is. Mögszógál-
tam, mög mögdógoztam érte.

— Nono, Az a tied, té szenvedtél érte.

— Nézd mög csak anyjuk, ki zörget az
ablakon ilyenkö?

Némölné azzal jön vissza, hogy a jegy-
zőek szolgálója akart halat.

— Nahát, az nincs, — mondja Némöt ke-
serűen.

Most meg Pista ront be majd ajtóstúl. Li-
heg, mint liba kánikulában, alig fér ki szó a
torkán.

— Némöt bá! Gyék kend gyorsan a merő-
hálóval, mert ahogy léeresztőtük a horgot, el-
kapta valami, János asszonya, hogy nagy har-
csa löhet, mer lasson húz, de nagyot! Csak

gyorsan, nehogy elvigye a horgot, vagy a jég
széle vágja el a fonalat!

Némölné imára kulcsolja a kezét, úgy há-
lálkodik.

— Hát mégis csak mögsegít bennünket
a Mindenható.

Nosza, Némöt bácsi gyorsan megfiatolo-
dik, úgy ugrik ki, mint a nyúl, süvegjét is
siettékben nyomja fejébe az asszony. Szaladnak
a hálóval a jégen, míg a vágáshoz érnek. Ott
János küzködik egyedül, már alig bírja tartani
a kötelet, olyan véres a tenyere.

Némöt messziről kiáltja:

— Tartsd, te!

— Tartom. Igyeközzenek kendtök.

Némöt odaér. Jánosnak csöpög a vér a ke-
zéből.

— Engedgy!

— Ide! Itt fogja kendtök.

Nekidülnek. Hol húzzák, hol nekieresz-
tik a kötelet, hogy buktassák a hálót.

Lihegnek.

— Ez tán nem is hal. Akkora.

— Az a, csak húzd.

Ebben a pillanatban alaktalan tömeg vá-
gódik ki a jégre.

— Hej! — kiáltja Pista és fölragadva a
csákányt, teljes erejéből a behemót hal fejére
sújt.

Akkora a harsa, hogy bizony összevissza
szakgatta a hálót, de benne maradt. A többi
abbahagyja a vágást, mind odasereglik, ilyet
még nem láttak.

— Hát ez nyom vagy hatvan kilót! — di-

csekszik Némöt bá, nagyokat fúj, kacabája-
ujjával törli verejtékes homlokát. Nocsak kö-
telet a kopolyájába, oszt kössük a rúd közé-
pire, mer ezt úgy köll vinni, mint a meglütt
vadkant!

Ugy is viszik, hogy a farka a jeget söpöri,
mennek, mint a búcsúok, mert a sok jégvágó,
meg fuvaros, mind utánuk esődül.

III.

Maris a holdvilág fényénél a konyhából
nézi a nagy örömet és amikor János a kony-
hába nyit, nem tud szólni.

— Maris! — ugrik mellé János — Hát té
itthon?!

Maris szemlesítve áll, csak nézi János ha-
vas csizmáját.

— Hazagyüttem, János. Ölég vót a város-
bul.

János kap a szón és kérlelőn néz a lány
szemébe.

— Ugyé, nem mész vissza?

— Ha té is úgy akarod, János, hát nem...

Asztal mellé telepednek mindnyájan, for-
raltbor kerül mindenki elé, lassan szűrösö-
lik. Piros arcuk majd kicsattan, fénylik az
öröm mindnyája szemében. Az öreg törli meg
a csendet.

— Hát ezt jól csináltad, fiam! Legény
vagy!

János féloldalt nézi Marist, mindig rajta a
szeme.

— Legény vagyok Némöt bá?... Most
mög mán embör szeretnék lönni!...

A százmillió tehertételtől felszabadult a város

Mosoiu polgármester hazaérkezett és nyilatkozik a helyzetről

Általános razzia volt és rengeteg előállítás történt vasárnap

(Oradea). Vasárnap délután és este nagy-szabású razzia volt a városban. A rendőrség összes komiszarjai és defektívjei résztvettek a razziában és fegyverek után is kutattak, úgy hogy a moziból kijövőket meg is motozták. A közönséget leigazoltatták s aki nem tudta magát kellőképpen igazolni, előállításra a rendőrségen. A razzia során 160 előállítás történt, az előállítottak közül 38 személyt — akik nem tudták magukat kellőképpen igazolni — őrizetbevettek. Dr Popovici Valér rendőrkezes-tor a razziáról a következőket mondta:

— Az időnként szokásos rendőri razziát tartottuk meg. Több előállítás is történt, de akik a rendőrségen tudták magukat igazolni, azokat még hétfőre virradó éjszaka szabadon-bocsátották.

Mindenesetre — tekintettel az ostromállapotra — tanácsos, ha mindenki magánál hordja személyazonosságát bizonyítványát. Vagy legalább is valami hiteles bizonyítványt, amellyel személyazonosságát igazolhatja.

Mint ismeretes Mosoiu Tiberiu polgármestert Duca miniszterelnök meggyilkolásának híre a fővárosban érte s több mint egy heti ott tartózkodás után, szombaton éjjel érkezett haza.

Dr Pelle János és dr Soós István helyettes polgármesterek szombaton küldöttségileg felkeresték dr Ion Picu Bancilă vármegyei prefektust és közölték vele, hogy az ostromállapottal járó szigorú zárórendelet megbénítja a város kereskedelmi és gazdasági forgalmát. Az éjszakai üzletek a mai rendkívül súlyos viszonyok között nagy anyagi károkat szenvednek. A város polgársága feltétlenül nyugodt, békés és rendszerű, a diákság számban kevés és mindenkor fegyelmezett magatartásáról tett biztosságot — az ostromállapotra tehát a város területén, szerintük, semmi szükség nincsen. De ha az ostromállapot változatlan nem is lehetne, a város polgársága nevében a szigorú zárórendelet enyhítését kéri. A prefektus megígérte, hogy az ügyben referálni fog a felettes hatóságoknak és addig is tárgyalni fog a hazaérkező Mosoiu polgármesterrel, a polgári és katonai hatóságokkal.

Dr P. Joan Bancila a megbeszélés alapján még szombaton éjszaka Bucurestibe utazott és ma, hétfőn kihallgatáson jelenik meg Tătescu miniszterelnök előtt, akinek referálva a helyzetről, kérni fogja az ostromállapot rendelkezéseinek enyhítését.

„Hat hónapig sem tart az ostrom-állapot...”

Szombaton éjjel érkezett haza Mosoiu Tiberiu polgármester, akit vasárnap felkerestünk. A polgármester az általános helyzetről a következő nyilatkozatot tette:

— Az új kormányelnök végtelenül energikus és tettekre kész ember, aki egészen bizonyos, hogy rövid idő alatt rendet fog teremteni az országban. A parlament megnyitásának elhalasztására azért volt szükség, hogy előkészíthesse a legfontosabb törvényjavaslatokat, amelyek legfontosabbika, a fokozott államvédelemről szóló törvény lesz, a Marzescutörvény kiegészítése. Az új törvény több hatáskörrel ruhazza föl a végrehajtó hatalmat és szankcionálni fogja az eddig nálunk ismeretlen büntényt: a politikai gyilkosságot is. Azt hiszem, ezt a törvényjavaslatot az ellenzék is megszavazza és akkor nem lesz szükség az ostromállapotra és a cenzurára. Az ostromállapot nem lesz tartós s még hat hónapig sem fog tartani, mint a Vaida-rezim által hirdett ostromállapot. A cenzurára azért volt szükség, mert a sajtó indiszkréciójával megnehezítette a merénylő ügyében megindított vizsgálatot.

Ezután közöltük a polgármesterrel, hogy a városban akció indult és csak az ő hazaérkezését várták, hogy az ostromállapot feloldását, vagy legalább is a zárórendelet enyhítését kieszközöljék.

— Az ostromállapot megszüntetése aligha fog menni, — mondotta Mosoiu polgármester, — mert ez általános érvényű rendelkezés. A zárórendelet megváltoztatása pedig teljesen a katonai hatóságoktól függ. Arra azonban szívesen vállalkozom, hogy az itteni hadosztálynál, vagy szükség esetén a cluj-i hadtestparancsnokságnál interveniáljak ebben az ügyben.

Végül a polgármester elmondta, hogy több városi ügyben eljár. A munkanélküliek részére a héten még 150 ezer lei érkezik, az egészségügyi alapra, az állami gyermekmenhely tisztviselőinek fizetésére 200 ezer lei s a királylátogatás hírére megjavított utcák reparálási költségeit, a 300.000 leit is visszafizeti az állam. Ezenkívül még egy 100 millió leies tehertételtől szabadította fel a várost Mosoiu polgármester. Megegyezett ugyanis a belügyminisztériummal, hogy a Friedrichs Wilhelm cég és a román állam között, a német-román döntőbíró előtt, a csendőrskola épületére adott kölcsön miatt folyó perből teljesen kivonják a várost.

HEYMAN SZINKÓR.

CAVALCADE

Emberi sorsok küzdelmeinek hatalmas filmje!

Főszerepben: Dýana Wynyard, C. Broock.

Háromnapal előre kell beadni a gyűlések, előadások kérvényét a hadosztályparancsnokságra. A 17-ik hadosztályparancsnokság közhíré teszi, hogy minden előadásra, gyűlésre, összejövetelre az engedély iránti kérés legkevesebb háromnapal előre kell benyújtani a hadosztályparancsnokságra, hogy legyen idő a kérés elintézésére.

JÉGSTRÓFAK.

Hová, háová barna kislány?
Korcsolyázni kérem!
Ide az Uri-utcába,
Fremontrei jégpályára,
Jöjjön ön is velem!

HIRDETMEY. M. Oradea város Rendőrcsatorá, a 17-ik Divízió parancsnoka által kibocsátott 2-es és 3-as számú rendeleteiben foglalt rendelkezések és a 17-ik Divíziónak 1934. január 6-áról kelt 3965. számú átirata alapján, felhívjuk a város területén lévő mindazon felsőiskolai hallgatókat, akiknek birtokában 15-fegyverek vannak (pisztoly, revolver, vadász- és katonafegyver) és akik — távollétük miatt — a fentidézett rendeleteknek eleget nem tehettek, hogy 1934. január 9. és 10-én este 6 (18) óráig fegyvereiket a Rendőrcsatorá I. emelet 11. számú szobájában haladéktalanul szolgáltatassák be, mert ellenkező esetben ezen rendelet be nem tartása miatt a legszigorúbb hadbíróági eljárás lesz ellenük folyamatba léve. Csatorá Politié: s. k. Popoviciu V. B.

Köszönetnyilvánítás. Galfy Sándor kórházi plébanos úgy a maga, mint az összes kórházi betegek nevében hálással köszöni az Urnök és Polgárnök Mária Kongregációjának, hogy úgy a közkórházi, mint az elmekórházi betegek karácsonyáról újból gondoskodtak és hálás köszönetet fejezi ki Frischmann József pékmester urnak is, aki ismét díjtalanul készítette el a több száz beteg részére ajándékozandó kalácsokat.

Halálozás. Özv. Kárándy Józsefué szül. Kropp Mária 75 éves korában elhunyt. Temetése kedden délelőtt 10 órakor lesz a váradszőlősi gyászszertől. (Veiszlovits).

Dr Tokay Sándor orvos 26 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése vasárnap délután volt a Rulikovszky-uti kápolnából. (Veiszlovits).

Két lábtörés — a vasárnapi röplizás eredménye. Vasárnap délután téli sportok kedvelői nagy számban vonultak ki a Moldva (Kálvária)-utcai rádlipályára, ahol két szerencsétlenség történt. Tóth József 21 éves fiatalember röplijával egy karónak futott és jobb lábát törte. Mihálya László 13 éves fiú pedig összeütközött egy másik röplival és szintén lábát törte. A mentők mindkettőjüket a közkórházba szállították.

FILMPALACE

Ma, kedden és holnap szerdán

Fehér apáca

Főszerepben: Glark Gable, Helén Hayes.

Jön Gustav Fröhlich

Csókra vár az asszony

A Nagyváradi Urleányok Klubja a rendes havi teadélutánját tartja meg az NSE klub helyiségében, fojto hó 9-én, kedden délután 5 órai kezdettel. Vendégeket szívesen lát és pontos megjelenést kér a vezetőség.

Ma, kedden BTC tea-est. A Bihari Turista Club ma, kedden este tartja szokásos táncos teadélutánját az NSE Otthonban (Heyman utca). Az estély, tekintettel az új záróra-rendeletre, fél 9 órakor kezdődik. Az elnökség ezúton hívja meg a BTC tagjait, kirándulóit és azok vendégeit.

HIRDETMEY. Az államrendőrség ezenfelül felhívja mindazokat az oradeai lakosokat, akiknek fegyvertartási vagy fegyverviselési engedélyük van, hogy folyó évi január 9-én és 10-én az alább megjelölt sorrendben engedélyükkel jelenjenek meg és engedélyüket az államrendőrségen működő bizottságnak igazolás végett mutassák be. Ezzel egyidejűleg bemutatandó a fegyverbeszolgáltatásról kapott igazolvány is. A vadászok egyben tartoznak vadászati igazolványukat is bemutatni, hogy a bizottság határozathason a vadászfegyverek kiadásáról. A tartalékos tiszték, akik szolgálati fegyverüket a rendőrséghez beszolgáltatották, hozzák magukkal a rangjukat igazoló okmányt is, amelynek alapján a szolgálati fegyver kiadható lesz. A jelentkezés szigorúan a következő sorrendben kötelező: Január 9-én reggel 8 órakor jelentkezni kötelesek betűsorrendben: A, B, C, D kezdőbetűsök. Január 9-én délután 15 órakor: E, F, G, H, I, J kezdőbetűsök. Január 10-én reggel 8 órakor: K, L, M, N, O, P kezdőbetűsök. Január 10-én délután 15 órakor: R, S, T, U, V, W, Z kezdőbetűsök. Egyben a rendőrség felhívja mindazokat, akik a fegyverüket a rendőrséghez beszolgáltatották, hogy legkésőbb január 12-ig jelenjenek meg a rendőrségen és a beadott fegyvereiket csomagolják be és a csomagot pecsételjük le, hogy hosszabb időben maradás esetén, a fegyver jókarban tartása biztosítható legyen. A rendőrség figyelmeztet mindenkit, hogy amennyiben fenti rendelkezésnek nem tesznek eleget, azok ellen az ostromállapotról szóló törvény rendelkezései szerint fog az eljárás megindulni. (Jelentkezés I. em. 11. szoba.) ss Dr Popoviciu, chester.

Minden katolikusnak meg kell ismerkednie szent híte kultúrértékével! Még ma rendeljük meg a KATOLIKUS TÖRTÉNET!

Új politikai mozgalmak a világnyomor miatt

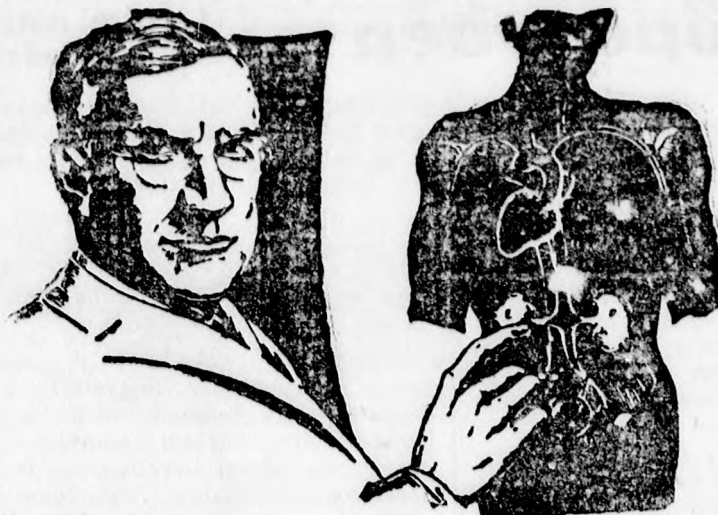
Bethlen István gróf előadása a Szellemi Együttműködés Nemzetközi Szövetsége ülésén

Budapestről jelentik: A Szellemi Együttműködés Nemzetközi Szövetsége szombati záróülésén Bethlen István gróf tartott előadást: Hagyomány és forradalom a politikában cím alatt. Előadása során kijelentette, hogy eddig a politikában az új politikai eszmék és mozgalmak nyugatról keletre haladtak s most megfordítva: azoktól a népektől indulnak ki, amelyek irtózatos gazdasági nyomorba kerültek. A gazdasági nyomor közepette nem lehet a hagyományokhoz visszatérni, mert már régen feladták a szabadságharc elvét. A demokrácia, mint kormányforma, alkalmas, gazdag, nyugodt és boldog országok részére, amelyeknek élettere nem szűkült össze. Más népeknél bajt okozhat. A nemzetek együttműködését csak a nemzetek teljes egyenjogúságával lehet elérni. A Népszövetség etekintetben csak embriója annak, amire hivatott. A Népszövetség mai formájában tulajdonképpen még csak a győző államok bizonyos érdekeinek a képviselője.

Elsüllyedt az „Árpád” gőzös Elő-India előtt

Budapestről jelentik: Nem messze a Gangesz torkolatától, a Kókusz-sziget közelében pénteken elsüllyedt az Árpád nevű gőzös. A hullámok már átsaptak a fedélzeten, amikor egy angol hajó sietett segítségére és Grosz Oszkár kapitányt, Landesz Béla első-, Aracs Andor másodtiszttel, Kárpáti Dezső, Aracs Ernő gépészeket és a nagyobb részt magyarokból álló 23 főnyi legénységet megmentette. A 36 év előtt Angliában készült 6500 tonnás hajó, bár már avult, de nagyon erős szerkezetű volt. Kiszolgálta a világháborút és három év előtt vette meg Burger Bernát genovai magyar konzul egy kereskedelmi részvénytársasággal s néhány hónap előtt vette meg tőle egy japán szállítócég. Most volt utban Japánba, hogy átadják. Hogy ne menjen üresen, Genovában foszfáttal és szénrel töltötték meg és hogy a Szezi csatorna drága átkelési díját megtakarítsák, a Gibraltár-szoroson keresztül megkerülte egész Afrikát. A m. kir. tengerészeti hivatal a hajó indulása előtt figyelmeztette a tulajdonosokat az övrendszabályokra, a hajó avultságára és felelőssé tette minden olyan eseményért, amely a magyar lobogó hirtét veszélyeztet. Az egykor nagyon erős hajót, amely Braila és Rotterdam között sokáig szállított szenet, gabonát és bejárta ugyszólván az egész világot, Japánban szét akarták szedni s alkalmas részeit hajóépítéshez felhasználni, de szárazföldi végzete előtt hullámsírba dőlt.

HA VESEBAJBAN SZENVED

VESE-VERKERINGES
A. B. nyaki ütőerek
C. szív
D. főütőér
E. F. vesék
G. hólyag

SZEDJEN URODONAL-t, heveny és idült reuma ellen köszvény, idegzsába ischiás, érelmeszesedés és húgysavlerakódás ellen. Az Urodonal habzó és kellemes ízű; a legkényesebb és leggyengébb gyomor is könnyen elbirja.

A vesebántalmak igen gyakoriak mindkét nembelieknél, de különösen a nőknél. Ezeket a bántalmakat úgy küzdhetjük le, ha segítünk a vesének eltávolítani a húgysavat. Erre a célra a legkiválóbb orvosok az URODONAL-t ajánlják, mert ez a gyógyszer a húgysav legtökéletesebb megbontója.

URODONAL

valósággal kitisztítja a vesét.
Kapható gyógyszerárakban és rogeriákban.

Az új rendi állam megvalósítása végett feloszlatják az összes osztrák pártokat

— Ujabb nemzeti szocialista zavargások Bécsben —

Párizsból jelentik: A Kanári szigetek Tenerifa-szigetcsoportja közelében egy mentőőves férfi az Alferat nevű holland hajóról a tengerbe ugrott. Felmerült a gyanu, hogy a férfi a menekülő Staviskyvel azonos.

Bécsből jelentik: Szombaton és vasárnap ismét nemzeti szocialista tüntetések voltak az osztrák fővárosban. Bécs egyik főutcáján egy autóból, amelyet egy másik vontatott égő ra-

kéták röpültek fel, majd a vontatóautó eltűnt. Az égő rakéták a levegőben horogkereszteket formáltak, majd a rakéták lángjától az autó is eltűnt.

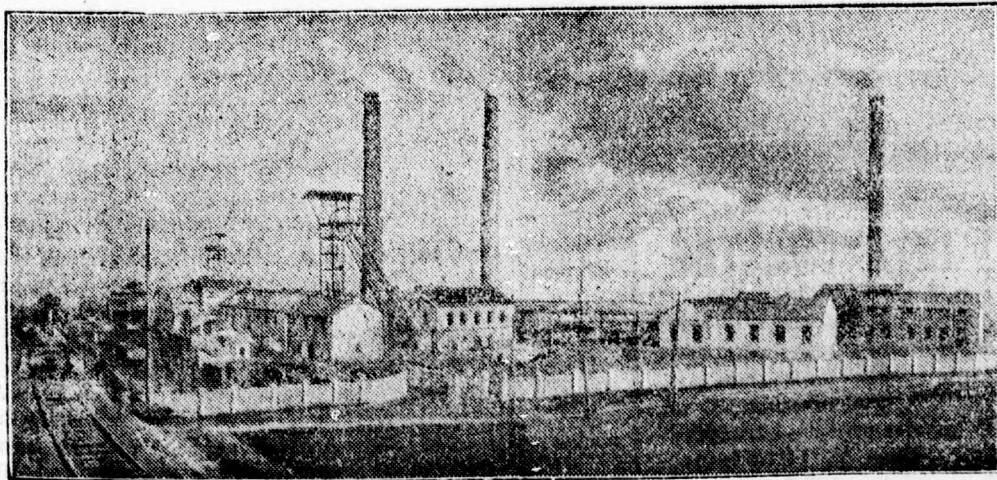
Az egyik távirati ügynökség szerint Ender volt kancellár, alkotmányügyi miniszter lemondott tárcájáról, de később, Dollfuss un-szolására, visszavonta.

A Daily Herald értesülése szerint Dollfuss egész határozottan foglalkozott azzal a gondolat-lal, hogy a hazafias front kivételével minden pártot feloszlat. A feloszlatás a keresztény-szocialista pártra nézve csak formalitás lenne Végeredményben a pártkötelékek feloldása azért történnek, hogy annál könnyebben megvalósítható legyen az országos politikának a foglalkozások rendje szerint való csoportosi-tása.

Huszsázalékkal apadt a munkanélküliek száma

Legnagyobb az apadás Németországban, azután Amerikában és Japánban

Genfből jelentik: A nemzetközi munkaügyi hivatal vasárnap adta ki jelentését a munkanélküliek létszámáról. Eszerint 1933 utolsó negyedében az előző év utolsó negyedével szemben a munkanélküliség helyzete 20 százalékos javulást mutat. A munkanélküliek száma 20 államban csökkent. Legjobban érezhető ez a javulás Németországban, Egyesült Államokban, Japánban, Magyarországon, Romániában és Jugoszláviában.

Az ossegi barnaszéntelep, ahol Csehország eddigi legnagyobb bányász-rencsértlensége történt.

Szénporgyulladás következtében tűz keletkezett a bányában és a háromszáz méter mélységben dolgozó száznegyvennégy bányászra ráfalazták a bánya bejáratát, hogy a tűz további terjedését megakadályozzák.

ACE
szerdán
Áca
Helén Hayes.

ACE
Klubja a rendes
az NSE klub he-
en délután 5 órai
át és pontos meg-

A Bihari Turista
okásos táncos tea-
eyman udvar). Az
a-rendeletre, fél 9
ezuton hívja meg
zok vendégeit.

rendőrség ezen-
radeai lakosokat,
eggyverviselési en-
i január 9-én és
rendben engedé-
engedélyüket az
zotitáságnak igazol-
el egyidejűleg be-
atásról kapott igaz-
n tartoznak vadá-
tatni, hogy a bi-
dászfégyverek ki-
k, akik szolgálati
beszolgáltatták.
t igazoló okmányt
gálati fegyver ki-
zigoruan a követ-
anuár 9-én reggel
sek betűsorrend-
ök. Január 9-én
H, I, J kezdőbetű-
rakor: K, L, M, N,
10-én délután 15
Z kezdőbetűsök.
mindazokat, akik
ez beszolgáltatták.
jelenjenek meg a
gyvereiket csoma-
csédeljék le, hogy
esetén, a fegyver
5 legyen. A rend-
it, hogy amennyi-
em tesznek elégét,
ról szóló törvény
eljárás megindul-
oba.) ss Dr Popo-

meg kell is-
kultúrértékével!
a KATOLIKUS

A százmillió tértől felszabadult a város

Mosoiu polgármester hazatért és nyilatkozik a helyzetről

Általános razzia volt és rengeteg előállítás történt vasárnap

(Oradea). Vasárnap délután és este nagyszabású razzia volt a városban. A rendőrség összes komiszárai és detektívjei résztvettek a razziaiban és fegyverek után is kutattak, úgy hogy a moziból kijövőket meg is motozták. A közönséget leigazoltatták s aki nem tudta magát kellőképpen igazolni, előállításra került. A razzia során 160 előállítás történt, az előállítottak közül 38 személyt — akik nem tudták magukat kellőképpen igazolni — őrizetbevettek. Dr. Popovici Valér rendőrkezes-tor a razziaról a következőket mondta:

— Az időnként szokásos rendőri razziait tartottuk meg. Több előállítás is történt, de akik a rendőrségen tudták magukat igazolni, azokat még hétfőre virradó éjszaka szabadonbocsátották.

Mindenestre — tekintettel az ostromállapotra — tanácsos, ha mindenki magánál hordja személyazonossági bizonyítványát. Vagy legalább is valami hiteles bizonyítványt, amellyel személyazonosságát igazolhatja.

Mint ismeretes Mosoiu Tiberiu polgármestert Duca miniszterelnök meggyilkolásának híre a fővárosban érte s több mint egy heti ott tartózkodás után, szombaton éjjel érkezett haza.

Dr. Pelle János és dr. Soós István helyettes polgármesterek szombaton küldöttségileg felkeresték dr. Ion Pieu Băncilă vármegyei prefektust és közölték vele, hogy az ostromállapottal járó szigorú zárórendelet megbénítja a város kereskedelmi és gazdasági forgalmát. Az éjszakai fizetések a mai rendkívül súlyos viszonyok között nagy anyagi károkat szenvednek. A város polgársága feltétlenül nyugodt, békés és rendszeres, a diákság számban kevés és mindenkor fegyelmelt magatartásáról tett bizonyítást — az ostromállapotra tehát a város területén, szerintük, semmi szükség nincsen. De ha az ostromállapot változatlan nem is lehetne, a város polgársága nevében a szigorú zárórendelet enyhítését kéri. A prefektus megígérte, hogy az ügyben referálni fog a felettes hatóságoknak és addig is tárgyalni fog a hazaérkezéssel Mosoiu polgármesterrel, a polgári és katonai hatóságokkal.

Dr. P. Joan Băncilă a megbeszélés alapján még szombaton éjszaka București-be utazott és ma, hétfőn kihallgatáson jelenik meg Tătaru miniszterelnök előtt, akinek referálva a helyzetről, kérni fogja az ostromállapot rendelkezéseinek enyhítését.

„Hat hónapig sem tart az ostromállapot...”

Szombaton éjjel érkezett haza Mosoiu Tiberiu polgármester, akit vasárnap felkerestünk. A polgármester az általános helyzetről a következő nyilatkozatot tette:

— Az új kormányelnök végtelenül energikus és tettekre kész ember, aki egészen bizonyos, hogy rövid idő alatt rendet fog teremteni az országban. A parlament megnyitásának elhalasztására azért volt szükség, hogy előkészíthesse a legfontosabb törvényjavaslatokat, amelyek legfontosabbika, a fokozott államvédelemről szóló törvény lesz, a Marzescu-törvény kiegészítése. Az új törvény több hatáskörrel ruhazza föl a végrehajtó hatalmat és szankcionálni fogja az eddig nálunk ismeretlen büntényt: a politikai gyilkosságot is. Azt hiszem, ezt a törvényjavaslatot az ellenzék is megszavazza és akkor nem lesz szükség az ostromállapotra és a cenzurára. Az ostromállapot nem lesz tartós s még hat hónapig sem fog tartani, mint a Vaida-rezim által hirdett ostromállapot. A cenzurára azért volt szükség, mert a sajtó indiszkréciójával megnehezítette a merénylet ügyében megindított vizsgálatot.

Ezután közöltük a polgármesterrel, hogy a városban akció indult és csak az ő hazaérkezését várták, hogy az ostromállapot feloldását, vagy legalább is a zárórendelet enyhítését kieszközöljék.

— Az ostromállapot megszüntetése aligha fog menni, — mondta Mosoiu polgármester, — mert ez általános érvényű rendelkezés. A zárórendelet megváltoztatása pedig teljesen a katonai hatóságoktól függ. Arra azonban szívesen vállalkozom, hogy az itteni hadosztálynál, vagy szükség esetén a clujai hadtestparancsnokságnál intervenáljak ebben az ügyben.

Végül a polgármester elmondotta, hogy több városi ügyben eljár. A munkanélküliek részére a héten még 150 ezer lei érkezik, az egészségügyi alapra, az állami gyermekmenhelyi tisztviselőinek fizetésére 200 ezer lei s a királylátogatás hírére megjavított utcák reparálási költségeit, a 300.000 leit is visszafizeti az állam. Ezenkívül még egy 100 millió leies tértől szabadította fel a várost Mosoiu polgármester. Megegyezett ugyanis a belügyminisztériummal, hogy a Friedrichs Wilhelm cég és a román állam között, a német-román döntőbíró előtt, a csendőrskola épületére adott kölcsön miatt folyó perből teljesen kivonják a várost.

HEYMAN SZINKÓR.

CAVALCADE

Emberi sorsok küzdelmeinek hatalmas filmje!

Főszerepben: Dyana Wynyard, C. Brock.

Háromnapal előre kell beadni a gyűlések, előadások kérvényét a hadosztályparancsnokságra. A 17-ik hadosztályparancsnokság közhírré teszi, hogy minden előadásra, gyűlésre, összejövetelre az engedély iránti kérést legkevesebb háromnapal előre kell benyújtani a hadosztályparancsnokságra, hogy legyen idő a kérés elintézésére.

JÉGSTRÓFAK.

Hová, háová barna kislány?
Korcsolyázni kérem!
Ide az Uri-utcába,
Fremontrei jégpályára,
Jöjjön Ön is velem!

HIRDETMEY. Mi, Oradea város Rendőrchestora, a 17-ik Divízió parancsnoka által kibocsátott 2-es és 3-as számú rendeleteiben foglalt rendelkezések és a 17-ik Divíziónak 1934. január 6-áról kelt 3965. számú átirata alapján, felhívjuk a város területén lévő mindazon felsőiskolai hallgatókat, akiknek birtokában lőfegyverek vannak (pisztoly, revolver, vadász- és katonafegyver) és akik — távollétük miatt — a fentidézett rendeleteknek eleget nem tettek, hogy 1934. január 9 és 10-én este 6 (6) óráig fegyvereiket a Rendőrchestura I. emelet 11. számú szobájában haladéktalanul szolgáltatassák be, mert ellenkező esetben ezen rendelet be nem tartása miatt a legszigorúbb hadbíróági eljárás lesz ellenük folyamatba téve. Chestorul Politiei: s. k. Popoviciu Valeri.

Köszönetnyilvánítás. Galfy Sándor kórházi plébanos úgy maga, mint az összes kórházi betegek nevében hálásan köszöni az Urnök és Polgárnök Mária Kongregációjának, hogy úgy a közkórházi, mint az elme-kórházi betegek karácsonyáról újból gondoskodtak és hálás köszönetét fejezi ki Frischmann József pékmester urnak is, aki ismét díjtalanul készítette el a több száz beteg részére ajándékozandó kalácsokat.

Halálozás. Özv. Kárány Józsefné szül. Kropp Mária 75 éves korában elhunyt. Temetése kedden délelőtt 10 órakor lesz a váradszőlősi gyászháztól. (Veiszlovits).

Dr. Tokay Sándor orvos 26 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése vasárnap délután volt a Rulikovszky-uti kápolnából. (Veiszlovits).

Két lábtörés — a vasárnapi ródliázás eredménye. Vasárnap délután téli sportok kedvelői nagy számban vonultak ki a Moldva (Kálvária)-utcai ródli pályára, ahol két szerencsétlenség történt. Tóth József 21 éves fiatal ember ródlijával egy karónak futott és jobb lábát törte. Mihai László 13 éves fiú pedig összeütközött egy másik ródlival és szintén lábát törte. A mentők mindkettőjüket a közkórházba szállították.

FILMPALACE

Ma, kedden és holnap szerdán

Fehér apáca

Főszerepben: Glark Gable, Helén Hayes.

Jön Gustav Fröhlich

Csókra vár az asszony

A Nagyvárad Urleányok Klubja a rendes havi teadélutánját tartja meg az NSE klub helyiségében, folyó hó 9-én, kedden délután 5 órai kezdettel. Vendégeket szívesen lát és pontos megjelenést kér a vezetőség.

Ma, kedden BTC tea-est. A Bihari Turista Club ma, kedden este tartja szokásos táncos teadélutánját az NSE Otthonban (Heyman udvar). Az estély, tekintettel az új záróra-rendeletre, fél 9 órakor kezdődik. Az elnökség ezúton hívja meg a BTC tagjait, kirándulóit és azok vendégeit.

HIRDETMEY. Az államrendőrség ezen felhívja mindazokat az oradeai lakosokat, akiknek fegyvertartási vagy fegyverviselési engedélyük van, hogy folyó évi január 9-én és 10-én az alább megjelölt sorrendben engedélyükkel jelenjenek meg és engedélyüket az államrendőrségen működő bizottságnak igazolás végett mutassák be. Ezzel egyidejűleg bemutatandó a fegyverbiztosításról kapott igazolvány is. A vadászok egyben tartoznak vadászati igazolványukat is bemutatni, hogy a bizottság határozathozhasson a vadászfegyverek kiadásáról. A tartalékos tiszték, akik szolgálati fegyverüket a rendőrséghez beszolgáltatották, hozzák magukkal a rangjukat igazoló okmányt is, amelynek alapján a szolgálati fegyver kiadható lesz. A jelentkezés szigorúan a következő sorrendben kötelező: Január 9-én reggel 8 órakor jelentkezni kötelesek betűsorrendben: A, B, C, D kezdőbetűsök. Január 9-én délután 15 órakor: E, F, G, H, I, J kezdőbetűsök. Január 10-én reggel 8 órakor: K, L, M, N, O, P kezdőbetűsök. Január 10-én délután 15 órakor: R, S, T, U, V, W, Z kezdőbetűsök. Egyben a rendőrség felhívja mindazokat, akik a fegyverüket a rendőrséghez beszolgáltatották, hogy legkésőbb január 12-ig jelenjenek meg a rendőrségen, és a beadott fegyvereiket csomagolják be és a csomagot pecsételjék le, hogy hosszabb időtartamra maradjon meg. A fegyver jókarban tartása biztosítható legyen. A rendőrség figyelmeztet mindenkit, hogy amennyiben fenti rendelkezésnek nem tesznek eleget, azok ellen az ostromállapotról szóló törvény rendelkezései szerint fog az eljárás megindulni. (Jelentkezés I. em. 11. szoba.) ss Dr. Popoviciu, chestor.

Minden katolikusnak meg kell ismerkednie szent hite kultúrájával!
Még ma rendeljék meg a **KATOLIKUS**

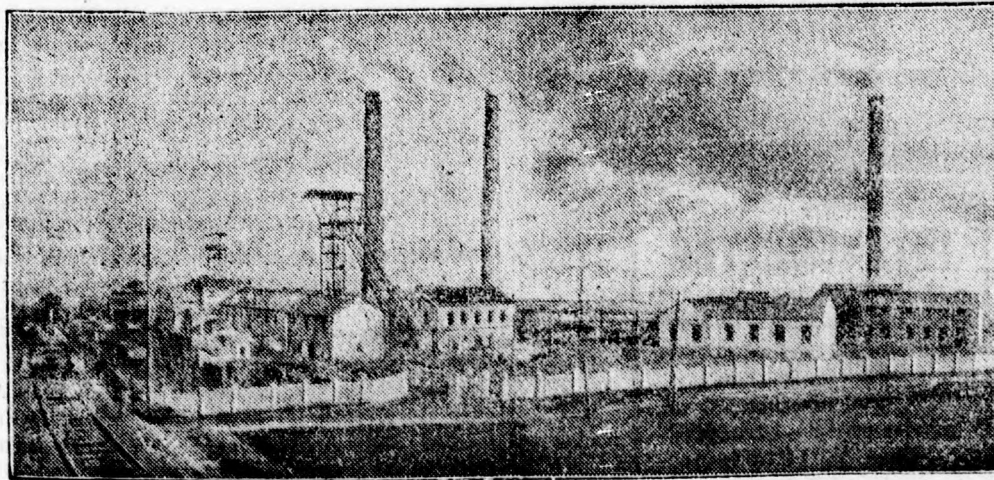
Új politikai mozgalmak a világnyomor miatt

Bethlen István gróf előadása a Szellemi Együttműködés Nemzetközi Szövetsége ülésén

Budapestről jelentik: A Szellemi Együttműködés Nemzetközi Szövetsége szombati záróülésén Bethlen István gróf tartott előadást: Hagyomány és forradalom a politikában cím alatt. Előadása során kijelentette, hogy eddig a politikában az új politikai eszmék és mozgalmak nyugatról keletre haladtak s most megfordítva: azoktól a népektől indulnak ki, amelyek irtózatos gazdasági nyomorba kerültek. A gazdasági nyomor közepette nem lehet a hagyományokhoz visszatérni, mert már régen feladták a szabadságharc elvét. A demokrácia, mint kormányforma, alkalmas, gazdag, nyugodt és boldog országok részére, amelyeknek élettéré nem szűkült össze. Más népeknél bajt okozhat. A nemzetek együttműködését csak a nemzetek teljes egyenjogúságával lehet elérni. A Népszövetség etekintében csak embriója annak, amire hivatott. A Népszövetség mai formájában tulajdonképpen még csak a győző államok bizonyos érdekeinek a képviselője.

Elsüllyedt az „Árpád” gőzös Indó-India előtt

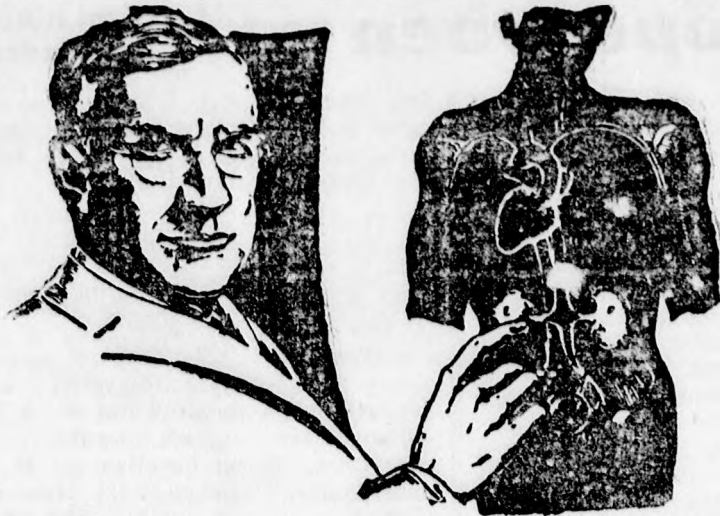
Budapestről jelentik: Nem messze a Gangesz torkolatától, a Kókusz-sziget közelében pénteken elsüllyedt az Árpád nevű gőzös. A hullámok már átcsaptak a fedélzeten, amikor egy angol hajó sietett segítségére és Grosz Oszkár kapitányt, Landeszl Béla első, Aracs Andor másodtisztet, Kárpáti Dezső, Aracs Ernő gépészeket és a nagyobbbrészt magyarokból álló 23 főnyi legénységet megmentette. A 36 év előtt Angliában készült 6500 tonnás hajó, bár már avult, de nagyon erős szerkezetű volt. Kiszolgálta a világháborút és három év előtt vette meg Burger Bernát genovai magyar konzul egy kereskedelmi részvénytársasággal s néhány hónap előtt vette meg tőle egy japán szállítócéggel. Most volt utban Japánba, hogy átadják. Hogy ne menjen üresen, Genovában foszfáttal és szénrel töltötték meg és hogy a Szezi csatorna drága átkelési díját megtakarítsák, a Gibraltár-szoroson keresztül megkerülte egész Afrikát. A m. kir. tengerészeti hivatal a hajó indulása előtt figyelmeztette a tulajdonosokat az övrendszabályokra, a hajó avultságára és felelőssé tette minden olyan eseményért, amely a magyar lobogó hírnevét veszélyezteti. Az egykor nagyon erős hajót, amely Braila és Rotterdam között sokáig szállított szén, gabonát és bejárta ugyszólván az egész világot. Japánban szét akarták szedni s alkalmas részeit hajóépítéshez felhasználni, de szárazföldi végzete előtt hullámsírba dőlt.

Az oszei barnaszénttelep, ahol Csehország eddigi legnagyobb bányász-rencsétlensége történt.

Szénporgyulladás következtében tűz keletkezett a bányában és a háromszáz méter mélységben dolgozó száznegyvennégy bányászra ráfalazták a bánya bejáratát, hogy a tűz további terjedését megakadályozzák.

HA VESEBAJBAN SZENVED

VESE-VERKERINGES
A. B. nyaki ütőerek
C. sziv
D. fűtőér
E. F. vesék
G. hólyag

SZEDJEN URODONAL-t, heveny és idült reuma ellen köszvény, idegzsába ischiás, érlemezsedés és húgysavlerakódás ellen. Az Urodonal habzó és kellemes ízű; a legkényesebb és leggyengébb gyomor is könnyen elbirja.

A vesebántalmak igen gyakoriak mindkét nembeliéknél, de különösen a nőknél. Ezeket a bántalmakat úgy küzdhetjük le, ha segítünk a vesének eltávolítani a húgysavat. Erre a célra a legkiválóbb orvosok az URODONAL-t ajánlják, mert ez a gyógyszer a húgysav legtökéletesebb megbontója.

URODONAL

valósággal kitisztítja a vesét.

Kapható gyógyszerárakban és rogeriárakban.

Az új rendi állam megvalósítása végett feloszlatják az összes osztrák pártokat

— Újabb nemzeti szocialista zavargások Bécsben —

Párizsból jelentik: A Kanári szigetek Tenerifa-szigetcsoportja közelében egy mentő-öves férfi az Alferat nevű holland hajóról a tengerbe ugrott. Felmerült a gyanu, hogy a férfi a menekülő Staviskyvel azonos.

Bécsből jelentik: Szombaton és vasárnap ismét nemzeti szocialista tüntetések voltak az osztrák fővárosban. Bécs egyik főutcáján egy autóból, amelyet egy másik vontatott égő ra-

kéták röpültek fel, majd a vontatóautó eltűnt. Az égő rakéták a levegőben horogkereszteket formáltak, majd a rakéták lángjától az autó is eltűnt.

Az egyik távirati ügynökség szerint Ender volt kancellár, alkotmányügyi miniszter lemondott tarczájáról, de később, Dollfuss unszolására, visszavonta.

A Daily Herald értesülése szerint Dollfuss egész határozottan foglalkozott azzal a gondlattal, hogy a hazafias front kivételével minden pártot feloszlat. A feloszlatás a keresztényszocialista pártra nézve csak formalitás lenne Végeredményben a pártkötelékek feloldása azért történik, hogy annál könnyebben megvalósítható legyen az országos politikának a foglalkozások rendje szerint való csoportosítása.

Huszsázalékkal apadt a munkanélküliek száma

Legnagyobb az apadás Németországban, azian Amerikában és Japánban

Genfből jelentik: A nemzetközi munkaügyi hivatal vasárnap adta ki jelentését a munkanélküliek létszámáról. Eszerint 1933 utolsó negyedében az előző év utolsó negyedével szemben a munkanélkülség helyzete 20 százalékos javulást mutat. A munkanélküliek száma 20 államban csökkent. Legjobban érezhető ez a javulás Németországban, Egyesült Államokban, Japánban, Magyarországon, Romániában és Jugoszláviában.

Lovak cilinderekkel és esőköpenyben

(Ami nincs benne a Beadekerben.)

II.

Milano. A dóm térről keskeny sötét utcába fordultam. A járda egyszinten van a kocsifutóval és csak egy ember fér el rajta. Más országban meg nem engedett sebességgel rohannak az autók, autóbuszok. Állítólag Milánóban vannak Olaszország legügyesebb sofőrjei. A sarkon alig észrevehetően áll a közlekedési rendőr. Nem áll ki az utcakeresztezéskor. Nem irányítja nagyhangon a forgalmat, hanem szerényen meghúzódik a sarkon. Mégis minden a legnagyobb rendben megy. Nem történik semmi baj.

A keskeny via Rastelli elején áll egy képerkedés. Több hasonló üzlet működik Milánóban. Kereskedés és kiállítás egyben. Híres festmények másolatai. Olajnyomáshoz hasonló gicsek. Edeskes olasz hangulatok. Holdfényes romantika. Fialat festőgeneráció modern kompozíciói. Önálló arcképek. Csenedélet. Teljes összevisszaság. Az ajtón cédula: „Ingresso gratis.” (Belépés díjtalan.) Festőállványra tesznek egy képet. Az állvány felső közepén faernyős villanykörte, hogy csak a képre essen a fény. És megkezdődik az árverés.

— Eredeti Zambachoni. A huszadik század festészetének ígérete. Címe: „Nápolyi énekesek”. Nézzék ezeket a daloló szájakat. Eletet. Színket. Második Lionardo da Vinci lesz ebből a fiatal festőből. Milliókat fog érni idővel ez a kép. Ma, csak száz lira az ára. Száz lira hölgyeim és uraim. Száz lira először...

— Na, negyvenet adok érte! — szól közbe egy hang.

— De uram! Egy ilyen műremekért a kiállítási ár felénél is kevesebbet ígérni! — hördült fel az eladó. — Legyen 90! Nem bánom 85. De egy centesimóval sem kevesebb és ezt is csak önnek, uram!

— 50!

— 80!

— 55!

— 75!

Számok röpködnek a levegőben. Egyre közelednek egymáshoz. Agent provokateurok is beleszólnak, hogy mégsem legyen nagyon alacsony az ár. Végre 60 lirában megegyeznek. — Hatvan másodszer... — ráúti gyűrűjét a kép üvegére — hatvan lira harmadszor! Hova küldjem a képet? Negyvenet most tetszik fizetni. Huszat otthon.

A kereskedő új képet tetet az állványra:

— Csenedélet. Illatos, vörös szegfűcsokor egy pohár aludtfej mellett. Nézzék meg hölgyeim és uraim. Hetvenhat lira. Önt talán érdekli?

Kezdődik az egész árverés előlőről. Az emberek pedig becsődülnek. Nézegetik a képeket. Néha ritkán, néha gyakran vesznek is. A fiatal festők és a kezdő másolók szorgalmasan szállítják az árut.

Tovább mentem a keskeny utcán. Elhagyom a via Largát. Nagy kanyarodóval, cikcakos utakon át a Scala elé értem. Nem messze a színháztól egy fiatal, szegény, rongyos asszony állt. Előtte asztal. Rajta gramofon. Egyetlen lemez. Két gramofontű. Az elkopott tompa tű már mély barázdákat szántott az ütött-kopott lemezen. Néha kicsillanó csengő hang énekelte a közismert olasz dalt: „oh sole mio”-t. Összehúzódva állt az asszony a gramofon mellett. Öt-hat éves kisgyermeké pedig rozsdás hamutálcát nyújtott a járókelők elé és vékony cérnahangon selypítette:

— Kérek uram pár centesimót a szép zenéért.

Volt, aki egy lírást adott. Rögtön az anyjához szaladt:

— Mamma! Lira!

Hamar megismerkedett a pénzzel.

A mellékutcán keresztül kis térségre értem. Utcai árus kereskedett bazárhalmiaival. Legdivatosabb szabású télikabátot viselt és vadonatúj szarvasbőrkeztűt. Fényes cipő ragyogott lábán és fején nyúlzsórkalap volt. Vállig

érő, fekete kendővel letakart, magas asztal az egész boltja. Kisebb, nagyobb színes dobozok tarkállanak rajta. Egyik tóból zsebórát húz elő. Embergyűrű veszi körül.

— Valódi arany Schaffhausen. 3 lira 50! Ön talán nem hiszi, hogy valódi? Igaza van! Oda is adom 2.75-ért. Az is sok? No nem bánom, legyen kettő. Már esomagolom is. Tessék itt van 1 líráért Köszönöm.

Gyöngysort húz elő:

— Igazgyöngy! Hölgyeim! A Madonna képével. Antik darab. 7 lira 80. A Sforza családban szállt anyáról leányra. Kétkednek uraim? Az igazat bevallva, én is. No de ez nem fontos. Odaadom 7-ért. Nem! 6-ért. Ha rögtön megveszi valaki, 5.50-ért! Occasio! 5.50-ért egy antik Sforza családi ékszer. 5.50! 5 lira! 5 lira hölgyeim és uraim!

Közben elmond egy pár aktuális viccet, de az „antik igazgyöngyöt” senki sem hajlandó megvenni. Végre elteszi a dobozába és szobrocskát vesz elő. Gyönyörűen beszél olaszul. Szellemes tréfákat tud. Van, aki csak azért áll meg, hogy beszédét hallhassa. Közben elkél a szobor, egy karkötő, gyermekjáték. Kiűrlnek dobozai. Összeszedi üzletét és a megmaradt áruval megy tovább. Más utcába Ragyogó cipőjével kikerüli a pocolyákat. Szarvasbőrkeztűjével finoman szorítja az asztal rozsdás fogantyúját.

Egész nap borús volt az ég. Most egyszerre megeredt az eső. Előbb csak lassú cseppekben, azután egyre sűrűbb lesz. A kocsisok, akik fényes cilinderekben és körgallérban ülnek a bakon, most ráterítik a lovaik hátára az „esőköpenyt” és fejükre az „esőkalapot”, amelyből kibújik fülük. Az állatvédelem anynyira kifejlődött Olaszországban, ha esik az eső, így felöltöztetik a konflislovakat. A kocsisok maguk felett ernyőt nyitnak ki és beleakasztják a bakon erre a célra felszerelt tartóba, amely a kávédaráló fogójához hasonlít.

Ugyanakkor, amikor a lovak „esőkabátban és kalapban” húzzák a bérkocsit, a milánói emberek a fényesen kivilágított Gallerie Vittorio Emanuele hatalmas reneszánsz oszlopok tartotta, széles árkádjai alatt sétálnak. Gyönyörködnek az előkelő üzletek gazdag kirakataiban.

Pár nappal ezelőtt nyílt itt meg a híres Motta cég új cukrászdája. A metszett üvegajtóknál fehér gyapjú, aranygombos ruhában fiatal négerfiúk. A kiszolgáló kisasszonyok válogatott olasz szépségek, a legutolsó divat szerint készült fekete, fényes selyemblúzában. A nagy alsó teremből, ahol állva esznek, mert nincsenek asztalok, csigalépcső vezet a felső terembe. Az egész lépcső egy, belül kivájt diófatórzs. A lépcsők alsó tartója pedig világos sárga haboskőrös. A padozat fehér, fekete márványkecskék. Mindentől kettős falal meg-

Asszonyok öröme.

INVENCMASTER

SZAKÁCSKÖNYVE

250 recept — 500 oldal.

Egészvadász kötet.

Athenaeum

propaganda-kiadása.

144

Erdélyi Lapok könyvostálya

A VILÁGIRODALOM

LEGSZEBB REGENYEI:

SIENKIEWICZ:

VIZOZON (Hüze) — — — 90 Lei

VOLODIJÓVSZKI UR (Hüze) — 90 Lei

A KERESZTES LOVAGOK (Hüze) 90 Lei

Kapható az Erdélyi Lapok könyvosztályánál.

oldott tompafényű mennyezetvilágítás. Nyolc földigérő kirakat néz a Galleriára. Modern, futurista mintájú négyszögletes torták. Egész különleges alakú színes sütemények. Értékes vázák, bennük virág. Dobozucukrok. Edességek. Színek. Belső a cukrászda tömve emberekkel. De senki sínes, aki, miután megette amit kívánt, még órákig tovább ülne. Ötpercenként cserélődik ki a közönség. Mindenki mindig siet. Nem ismerik a kávéház, cukrászda fogalmát. El sem tudják képzelni, hogy lehet valahol egy feketekávé mellett egész délután ülni, üzleteket kötni, megtárgyalni a hét kisebb-nagyobb eseményeit. A kávéházba, amely közlekedés nem olyan, mint mifelénk a kávéházak, tényleg es kizárólag kávézni járnak.

A Mottától nem messze áll a Gallerián Milano két legjobb étterme: Biffi és Campari. Itt sem lehet üres asztalokat látni, pedig igen magasra szabott árai vannak. Szilveszterkor a vacsora egy személynek, ital nélkül, 100 lirába (1 ezer lei) került.

Mellettük női ruhaüzletek. A kirakatba helyezett ruhákat, nem adják babákra, hanem végigfektetik a padozaton. Sí-felszerelés, estélyi ruhák, télikabát. Egyik elragadóbb, mint a másik. Nehéz selymek, könnyű muszlinok, habos csipkék, drága szőrmék.

Ékszerészek. Szikrázik a sok briliáns, égnek a drágakövek, vakítanak a nyersgyémántok. Nagy ezüsttálak mellett, művészi filigrán platinamunkák.

A Gallerián egyre több ember hullámszik. A sok lámpa este is nappali fényt áraszt. Nevetés. Beszéd. Olasz dalokat dúdolnak. Mindenki jókedvű.

Örülnek az életnek.

Sziklay Györgyike.

IRODALOM

A Katolikus Szemle új köntösben. A Katolikus Szemle január elsején átalakult. A szerkesztést Turi Béla esztergomi prelátus-kanonok, orsz. képviselő, a Szent István Társulat alelnöke vette át, aki „Uj feladatok” című bevezető cikkében bejelenti, hogy új utakra irányítja a fél-évszázados Katolikus Szemlét. A Szent István Társulat 1934 január elsején tulajdonába vette az Élet című lapot, amely eddig a szépirodalom terén szolgálta híven s hősies kitartással a katolikus kultúrát és kibővíve fogja végezni azt a missziót is, amit a Katolikus Szemle szépirodalmi téren betöltött. Ez a tény szinte parancsoként szabta meg a Katolikus Szemle olyan átalakítását, hogy a katolikus szellemi világ kialakulásában a főszerepet a tudományos világnézet-re, az égető társadalmi kérdésekre, a szociális érzék fejlesztésére helyezze, a szépirodalom területét pedig teljesen átadja az Életnek. A Katolikus Szemle új köntösben megjelent első száma a következő tartalommal jelent meg: Turi Béla Uj feladatok, Schütz Antal Katolikus világnézés, Eckhardt Sándor Mauriac, Kovrig Béla Szociálpolitika és szociális reform, Décsi Géza Korunk új egyházművészete, Bethlen Iván A magyar fiatalság igazi arca. Figyelő: Brisits Frigyes Várdai Béla, Szira Béla Szent István-dráma a Nemzeti Színházban, Balla Borisz Szent Bernadette, Molnár Kálmán Izzalmak az egyetemeken. Könyg Antal Az osztrák „jungkatolisch”-mozgalom. —rs. Levél Erdélyből, Bajza József Bleyer Jakab küzdelme és tragikumja, Mihelics Vid A katolikus folyóirat problémája. Prohászka Ottokár kiadatlan írásaiból. Továbbá terjedelmes könyvszemle és a katolikus akadémia hírei egészítik ki a 70 oldalas folyóiratot.

HIREK

Központi szerkesztőség és kiadóhivatal
Oradea-Nagyvárad, Str. Regele Carol II 5.
Postatakarékpénztári csekkszámának száma: 80.037

Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **Perédi György**

Csújszerkesztő: **dr. Sutyok István**
Cluj, 11. Ulica Unirii 13. — Telefon 802.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza

Időjárás. A budapesti Meteorológiai Intézet jelentése szerint várható időjárás a következő 24 órára: Inkább száraz idő, csak egyes helyeken havazás, a hőfok holnap emelkedik.

Az új győri püspök ünnepélyes beiktatása. Győrben jelentik: Az új győri megyéspüspök: Breyer István, Vizkeresztkor a székesegyházban főpapi misét pontifikált és ezzel megtörtént Breyer beiktatása a püspöki székbe. Az ünnepi misén megjelent Győr város és megye egész előkelősége. Az új püspök a szentmise befejezése után főpásztori áldásban részesítette híveit.

Elhírt hírlapíró. Simon Endre volt magyar tengerésztiszt, Szalonta város számtanácsosa és az ottani Az Újság szerkesztője júniusban lapjában kritika tárgyává tette a nyugdíjasok és tisztviselők fizetésének késedelmes... Az oradeai törvényszék hétfőn a Marzescutörvény alapján államellenes izgatás címén 15 napi fegháza ítélt. Az ügyész megnyugodott, a vádlott felbuzgást jelentett be.

Megölték a farkasok két gazdálkodót. Cluj... Saját tud. Frata község erdejében a farkasok megölték és összemarcangolták Pántos Péter és László nevű módú gazdákat, akik fáért mentek az erdőbe. A lovakat, míg a fát rakták, valószínűleg kifogták, mert nem találták a holttestek mellett, akikre vasárnap bukkant négy cluji (kolozsvári) vadász. Aból, hogy a lovak nem mentek haza, arra lehet következtetni, hogy szintén a farkasok áldozatai lettek.

Vesztikutyia támadta meg a tüzoltó őrt. Oradeaan... szombaton este 9 óra tájban a tüzoltólaktanya őrszemét, aki a laktanya kapujában posztolt, megtámadta egy vesztikutyia. A valamelyik szomszédos községből a városba került juhászkutyia végigvágatott az utcán és egyenesen az őre vetette magát. A csapzott, habzószájú kutyán első pillanatban látszott, hogy veszett. A tüzoltóőr szerencsére nem vesztette el lélekjelenlétét s egy erős ökölcsapással ledobta magáról a tajtékzó, dühöngő kutyát. A kutya nem tájított és újra meg újra az őre ugrott, akin azonban vastag bunda, csizma, keztyű és kucsma volt s így sehohsem tudta megharapni. Közben az őr többször hatalmasakat rugott a kutyába, amely szűkölve berohant a tüzoltólaktanya udvarába s ott elrejtőzött. Az őr fellármázta a laktanyát és fákiyavilágnál, hosszú ideig tartó veszedelmes üldözés és csatázás után sikerült végre lapátokkal és csákányokkal agyonverni.

Ziegelei-Fachmann:

Sucht sofort unter bescheidenen Ansprüchen Stelle in Dach- Loch- oder Klinkerwerken. War 18 Jahre in Siebenbürgen in einem Dachziegelwerk (syst. Dannenberg) als Betriebsl. Von dort hat man mich hierher gerufen zur Wiederinstandsetzung des hiesigen Betriebes (syst. Bühner) wo ich über 6 Jahre tätig war u. Werhältniss halber meinen Posten aufgeben. Beste Zeugnisse und Referenzen stehen zu Diensten Gefl. Offerten an **W. Freundl fab. de țigii Hagienoff Urziceni, Jud. Jalomija. Romania.**

Zürichi zárlat. Párizs 20.21 fől, London 16.83. Newyork 329 háromnegyed, Brüsszel 71.85, Milánó 27.13, Madrid 42.57 fől, Amszterdam 207.60. Berlin 128.50, Bécs 72.85 (53), Prága 15.94, Varsó 58.05, Belgrád 700, București 305.

Halálozás. Budapestről jelentik: Kedre virradó éjszaka a Korányi klinikán meghalt 57 éves korában Szántó Tivadar, a kiváló zeneszerző és zongoraművész. Szántó legutóbbi svédországi turája során agyvérzést, majd jobboldali hűdést kapott. Hazahozták Pestre, de nem sikerült megmenteni.

Bécsből jelentik: Dr Hanack Antal egyetemi tanár 59 éves korában szívbetegségben meghalt.

Bécsből jelentik: Báró Rotschild György 57 éves korában, bécsavarodásban meghalt.

Megtalálták az alagi hentesmester fejét. Budapestről jelentik: Az alsógödi állomás félreeső helyén megtalálták egy szatyorban Bognár István, a bestiális módon feldarabolt hentesmester koponyáját és két alsokarját. A fejen lőtt seb és egy kemény tárgy okozta sérülés látható. A megtalált fejét hétfőn boncolják fel. Bognár István ismerőseinek megmutatták a leletet és azok ráismertek a hentesmester fejére. A gyilkos asszonyt cellájában értesítették a leletről, ő azonban továbbra is tagad, mondván, hogy az lehetetlen, mert ő a Dunába dobtá és bizonyára más ember hullájáról van szó. Bognár Istvánnét hétfőn újra kihallgatják s azt remélik, hogy végre mégis csak megtörik és teljes valóságában bevallja szörnyű tettetét.

Drogeriai és kozmetikai szükségletét szerezze be

Pap Károlynál

DROGERIA CENTRALA

Oradea, Bulv. Regele Ferdinand 11. Széchenyi-épület.

A vonat elgázolta a nagyothalló autóbuszvezetőt. Oradea... Megrendítő vonat-elgázolás történt szombaton este a venetiai (velencei) sorompó közelében. A bucarești (bukaresti) gyors, amely este fél 7 órakor robog keresztül a venetiai (velencei) állomáson, a vasúti őrház közelében, halálra gázolta Décsi Sándor 53 éves borostelepi asztalosmestert. A nagyothalló Boros Sándor számszámolójával igyekezett keresztül a töltésen s a nagy ködben nem vette észre a gyorsvonat közeledését. A mozdony elkapta s a kerekek alá rántotta a szerencsétlen embert. Décsi Sándor szétvagdalt testrészeit tíz-tizenöt méternyi távolságban szedték össze. A zsebében talált iratokból állapították meg személyazonosságát.

Indiánok támadása egy város ellen. Az Agence Radio, Peru fővárosából, Limából keletre jelentést közöl arról, hogy ötezer indián bennszülött megtámadta Guayaquil városát. Az indiánok bonyomultak a városba és a helyőrséget lefegyverezték. A lakosság heves ellenállása ellenére sikerült az indiánoknak a várost elfoglalni. Órákon át tartottak az utcai harcok, amelyek során mindkét oldalról számos haláleset is történt.

Egy fiatal leány tragédiája. Valea lui Mihai... Saját tud. Vasárnap este a pályaudvar közelében a vonat elé vetette magát Boros Györgynek, az ipartestület és iparos otthon elnökének, a nagy község legtekintélyesebb polgárának egyetlen leánya, a 18 éves Boros Terike. A mindenki által szeretett kedves, örökké jövedvő leány hulláját a színházi elődásra igyekvő Erdei Gyula mechanikus találta meg, aki értesítette a pályaudvari főnökséget, majd a szomorú híre lehangozta az iparos otthonban színházi előadásra összegyűlt közönséget. A következő vonattal érkezett haza Boros György és vonatja leánya holttestét szaladt végig. A szerencsétlen leány kabátját és kizitáskáját a sínek előtt találták meg. Ez utóbbiban búcsúlevelét volt, amelyben leírta, hogy Flontea György járásbíró-sági tisztviselő házasságot ígért neki, de pénteken tudomására adta, hogy szakít vele, ne számíton reá. Ez a csalódás vitte végzetes tetteire. A város és a környék lakossága szomorú megdöbbenéssel fogadta a tragédia híreit és mély részvétellel fordul a szívensújtott család felé.

Tömegszerencsétlenségek

borzalmas hírei keserítették el s festették feketére az ünnepek édes, színes hangulatait. Pontosan karácsony estéjére ért el hozzánk a nagy franciaországi vasúti szerencsétlenség: a nagy katasztrófa híre. Elakadt ajkunkon az ének, megfagyott szívünkben az öröm. 205 halott. Egy szempillantás alatt. Uram, mit vétettünk, hogy így büntetsz bennünket s így sujtottad őket...?!

Ujlesztendőre a dux-oszegei bányakatasztrófa rémségei szakadtak reánk. 110 ember az égő bányában. A pokol-aknában. És nincs számukra segítség. Elveszték vagy el kell veszniük, mert a gyenge, hitvány emberi erő, tudás nem tud a közelükbe férközni, nem tud a segítségükre sietni. — Már falazzák az égő tárnák kijáróit, nehogy tovább terjedjen a lángtenger s még több élet pusztulását okozza. Befalazzák a 130 élő vagy halott bányász is. Irgalmatlanul. Főlelemből és elővigyázatosságából. Kétségbeesett hozzátartozóik még poraikban sem láthatják viszont őket. Micsoda borzalom — micsoda átok!..

Vizkeresztkor már meg se rendített bennünket, hogy Elzászban egy virágzó városi pusztított el az árvíz s eddig közel ötvenen haltak a hullámsírba...

De mindez egy tenyérnyi kis területen: Közép-Európa arasznyi térfelületén...

Megrendülve állunk a tömegszerencsétlenségeknek ily sokasága s ekkora méretei előtt. Hol van ember, a te tudásod, erőd, civilizációd, ha ilyenek megtörténhetnek? Mit ér az, hogy befogod a villamosságot, hogy órák alatt világ-részeket száguldasz keresztül, felszárnyalsz a csillagokig, — ha magadat, embertársaidat nem tudod megvédeni, nem tudod kimenteni a buta véletlenek s a végtelen szerencsétlenségek karmaiból?... Hol van, ember az eszed, a szemed, hogy nem látod a büntető Isten kezének járását ezekben a próbatévesekben? S hol van ember a szíved, hogy lehetővé teszed, engeded ezeknek a szerencsétlenségeknek megismétlődését?! Hogy tűröd a kapzsiságnak és a gondatlanságnak emberek százainak életére törő mértékét?... Mert nem lehet mindent a véletlen s a vak végzet számlájára írni! Megállapították, hogy a franciaországi keleti vasúttársaság jelzőberendezései régiek és rosszak voltak. Ezért zudulhatott hele 130 kilométeres sebességgel a strassburgi expressz az előtte vesztelő gyorsvonatra. Azt is hanogztatják már, hogy a duxi bányaszerencsétlenség szintén a vezetőség gondatlanságának volt a következménye s hogy a biztonsági berendezések gyalázatosan hitványak voltak.

Ki, mikor éshogyan fogja felelősségre vonni azokat, akik közvetve bár, de mégis okozói voltak a szerencsétlenségeknek? Akiknek a gondatlansága, talán kapzsisága — mert a biztonságosabb, jobb berendezések pénzbe kerültek volna — százaknak az életét követelte áldozatul?... S főleg ki biztosít bennünket arról, hogy ha büntetlenül maradnak ezek az esetek, hasonlófokú lelkiismeretlenségnek nem esünk-e mi is, vagy hozzátartozóink áldozatul?... Mert minden szerencsétlenség hallatára egy kicsit magára is gondol az ember... Ami csak természetes s egyben helyes is. Mert csak így remélhető, hogy egyszer meg fognak szünni az ember gondatlanságának szörnyű kártevői. (1—s.)

Huszezerrel ötezerháromszázra apadt Németországban a hivatásos újságírók száma. A La Croix című francia lapban olvassuk, hogy a hivatásos német újságíró szervezet kimutatást készített arról, hogy mennyiben csökkent a hírlapok és a hivatásos újságírók száma a harmadik birodalomban. A német napilapok száma kétezerhatszázról ezerkétszázra esett. Hitler uralomra jutása előtt közel huszezer újságíró dolgozott a német napilapoknál. Most a 20 ezer lepadt ötezerháromszáz hivatásos hírlapíróra. Ezek már valamennyien keresztyének. Az a tizenötezer hírlapíró, akiket Hitler megvonta hivatásuk gyakorlását, szociáldemokraták, kommunisták és zsidók voltak.

Olcsó sorsjegy.

Vett-e már olasztelki kórházsorsjegyet? Sies-sen vele, mert közel már a huzás ideje:
1934. február 19.

Egy sorsjegy ára csak 25 lei. Főnyeremény 100000 lei. 1215 darab sorsjegy nyer. El ne mulassza megkísérelni szerencséjét! A sors-jegyek árának és 7 lei portóköltségnek előze-tes beküldése ellenében bárkinek azonnal küld:

UNITARIUS NŐKSZÖVETSEGE,
Odorheiu, Strada P. Elisabeta 51.

Gyógyvizet vezetnek be a budai Tabán új la-kásaiba. Budapestről jelentik: Tabánban a le-bontott barak helyére épülő házakba, külföldi mintára a budai gyógyforrások vizét vezetik be a fürdőszobákba.

Halottak, mint tanuk. Rendkívül érdekes bűnügyet tárgyalt az osztrák főváros törvény-széke. Haumer Hermin — egy biztosító társaság pénztárosának felesége egymásután magas ösz-szegekre biztosította közeli hozzátartozóinak éle-tét, majd halotti leveleket hamisított nevükre. Előbb unokabátyját, Niederhofer Ferenc színészt „öltö meg” ilyen módon, azután saját leányát, majd 21 éves fiát. Halálukok gyanánt vakbélgyul-ladást és tüdőgyulladást tüntetett fel. A család azért volt lehetséges, mert az asszony férje volt a biztosító társaság pénztárnoka; végül azonban a társaság igazgatósága gyanút fogott és a nyo-mozás kiderítette, hogy valamennyi „halott” él. A tegnapi tárgyaláson meg is jelentek és vallo-mást tettek. A törvényszék Hauler Hermin hat-havi súlyos börtönre ítélte.

Álarcos és revolveres rablótámadás egy bá-zeli nagybankban. Bázeltől jelentik: Bázelt vak-merő amerikai stílusú rablótámadás tartja izga-lomban. Wever et Co. részvénytársaság palotája előtt reggel félkilenc óra tájban autó állt meg. A gépkocsiból két fiatalember ugrott ki és besie-tett a pénztárterembe. Amire a pénztárterembe értek, már mindkettőjük arcát álarc fedte s ke-zükben lövére készen revolvereket szorongottak.
— Fel a kezekkel! — kiáltották a pénztárte-remben lévőkre.

A jelenlévő banktisztviselők és az ügyfelek ijedten emelték fel kezüket, a banditák azonban ennek ellenére rálöttek a banktisztviselőkre, akik közül kettőn súlyos sebesülten rogytak ösz-sze. A következő pillanathban az egyik bandita átvetette magát a pénztár kifizető asztalán s az egyik nyitott pénztárszekrény fiókjából kirántot-ta az ott álló vaskazettát, amely tele volt arany-érmekkel és bankjegyekkel. Közben a másik ál-arcos fiatalember újabb riasztó lövéseket adott le, majd amikor társa a vaskazettával hóna alatt az ajtóhoz sietett, utána iramodott és kirohanva a bankból, autójukba ugrottak és tova szágul-dottak. Amire a pénztárteremben lévők felocsud-tak első rémületükből, a banditáknak már nyo-ma veszett. Az elrablott vaskazettában 4500 sváj-ci s német aranyérme volt, azonkívül több bank-jegyköteg. A zsákmány értéke meghaladja az ötvézezer svájci frankot. A tettesekről a meg-ijedt banktisztviselők csak annyit tudtak mon-dani, hogy huszonöt-harminc év körüli fiatal-emberek lehettek, akiknek arcát azonban nem láthatták. Az egész rendőrség óriási apparátussal nyomoz a banditák után, eddig azonban még a bankrablók autóját sem sikerült megállá-pítani.

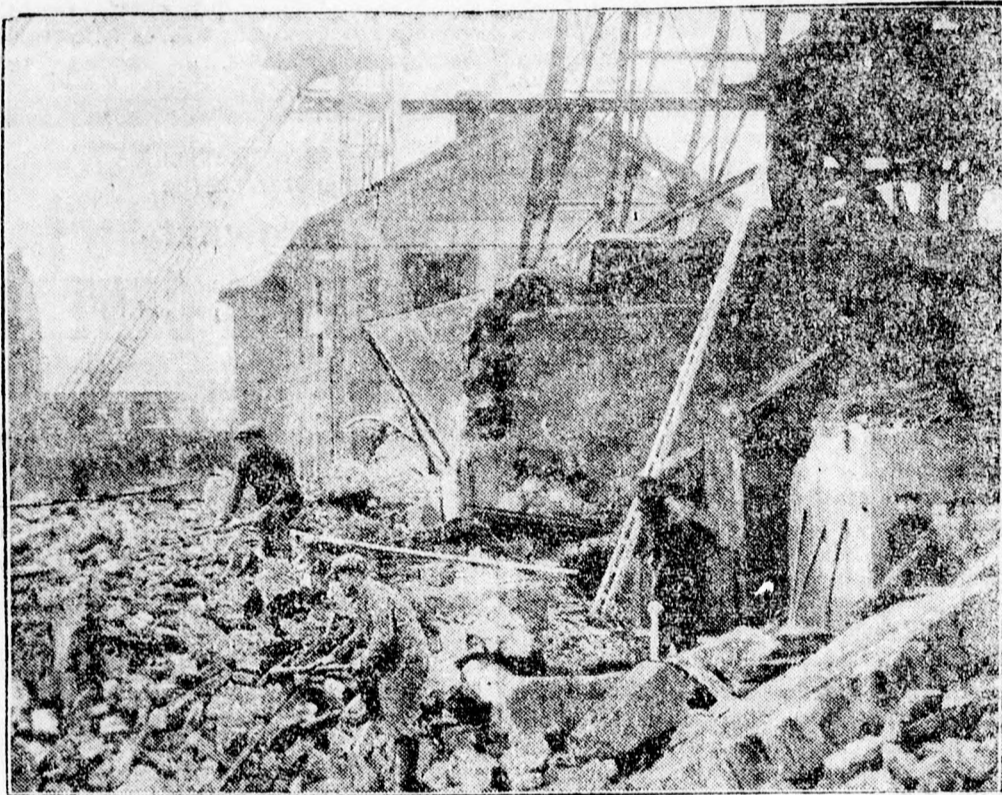
Tovább pusztít az éhínség Ukrajnában. Az oroszországi éhínség leküzdésére alakult genfi bizottság elé terjesztett legújabb adatok szerint Ukrajnában és északi Kaukázusban már az új-év elején kimerülően voltak az ideai termésből a falusi lakosság élelmézésére meghagyott kész-letek s különösen Odessza környékén, de a kau-kázusi hegyek között is újból százával fordul-nak elő éhség következtében halálesetek. A genfi bizottság a legközelebbi napokban az amerikai, kanadai és argentinai kormányokhoz azzal a ké-relemmel fordul, hogy eladhatatlan gabonakész-letekből nagyobb mennyiséget bocsássanak a genfi bizottság rendelkezésére, amelyet az éh-ínségtől sújtott orosz vidéken, elsősorban a 14 éven aluli gyermekek táplálására fognak fordítani, akik gyenge ellenálló képességük következtében a legtöbbet szenvednek.

Gátszakadás teljesen elöntött egy elzászi vá-rest. Strassburgból jelentik: Colmar közelében a Fekete-tó és Fehér-tó közötti völgyben fekvő Or-bey elzászi városkára, esütőtökről péntekre vir-radóan éjszaka hatalmas víztömeg zúdult. A vízáradat elöntötte a Fekete-tó partján lévő vil-lanytelepet, amelynek igazgatója és főmérnöke a vízbefútt. Comar-környeki hegyvidéken a he-gypatakok vize látja el a vizszolgálatot. Az 1100 méter magasságban fekvő gát átszakadásának okát nem tudják. Orbey városka teljesen víz alá került. Az emberek fejvesztetten igyekez-tek menekülni. Eddig 15 halottat húztak ki a vízáradatból. De előreláthatóan ötvennél is több halott lesz. A nagy veszély éjszaka szakadt a vá-rostra s oly gyorsan, hogy alig volt idő menekülni. Egy szál ingben másztak a házak tetejére s ott várták a szabadlítást a környékbeli községek lakóitól, akiket segítségül hívtak s akik katonai csapatokkal vonultak a katasztrófásújtott vi-dékre.

Az érdekelt előfizetőink szives figyel-mébe. Felkérjük t. előfizetőinket, hogy hátralékos és esedékes díjaikat címünk-re átutalni sziveskedjenek, nehogy la-punk küldése ennek elmulasztása esetén, akadályba ütközzék.

25.000 tonnának megfelelő nyomással talál a legújabb ágyuszörnyeteg. A legnagyobb titok-ban és szigorúan elzárt területen próbálták ki új-jén napján az angol haditengerészet új ágyu-ját, amelynek lövedéke — hír szerint — olyan rendkívül kemény és szívós acélból készült, hogy minden védő páncélt áttör. Az egyik ágyu-golyót tizenhat hüvelykes acéllapra lőtték ki, amelyet a lövedék 25.000 tonnának megfelelő nyomással talált. Az acéllap egy másodperc négyezredrése alatt szilárkkokká hasadt. A gyár igazgatója, amely ezt a sörnyetegét előállította, kijelentette, hogy ezidőig sincs olyan hajó-vagy várpáncél, amely a lövedék hatásának el-len tudna állani.

Legelső fényképfelvételek az ossegi bányakatasztrófa színhelyéről.

A magasabb tárnákból menekülő munkások.

A mélységben elpusztult száznegyven-negy bányász holttestét csak hónapokig tartó megfeszített munkával lehet ki-emelni tüzhálaluk helyéről.

A felvonótorny az első robbanások után.

Ingyen utazhat 7 napra

Olaszországba és Rómába,

ingyen tölthet 7 napot

a csodás

Velencében és a Lidón,

ingyen üdülhet 7 napig

a festői

BALATON

mentén

vagy a vadregényes

GYILKOSTÓ- nál,

**ingyen kaphat egy négykötetes
diszkiállítású 3000 leí értékű,**

tiszta új

KAT. LEXIKONT,

ha 1934 jan. 20-ig egy évre

előfizet az

Erdélyi Lapok-ra

Okvetlen utalja át a jelzett időpontig az egész évi előfizetési díjat, hogy fenti nyeremények kiorsósolásában résztvehessen.

Fentiekől függetlenül, minden előfizetőnk, aki lapunk egészévi díját, 300 leí január 20-ig beküldi, vagy megbízottunknál kifizeti, tetszésszerűen választhat a harminchat kötetből álló „Kincsestár” könyvei közül — amelyeket lapunkban hírdetünk — egy kötött példányt.

SPORT

Lorientben 4:0 arányú győzelmet aratott a NAC

Lorient, jan. 7. A NAC turaegysége folytatta győzelmi sorozatát. Ezúttal Lorientben győzött 4:0 arányban. A csapat minden egyes tagja kitűnő formában van. Nyoma sincs rajtuk a fáradtságnak. A vezetők ugyanis nem engedik többé három nap egymásután játszani a csapatot. A strassburgi vereség elég intő példa volt. Ha pihenő csapat állt volna ki Strassburgban, 1-2 góllal biztosan győznek. Az egyheti pihenő alatt azonban mindenki kipihenhetette magát s nagyon jót tett kondíciójuknak is. Ez meglátszott a csapat vasárnapi játékán is.

Már a pályára lépésekor meleg szimpátiátuntetést rendezett a közönség a NAC mellett, amelyet a csapat kitűnő játékkal hálált meg. Czinczér — Barta, Albu — Krausz, Juhász, Remmer — Glanczmann, Kovács, Rónai, Bo-

dola, Kocsis felállással startoltak a zöld-fehérek. Rögtön erős iramot diktáltak, aminek meg is van az eredménye. Rónai (2), Bodola és Kocsis góljaival 4:0-ra vezetnek az első félidőben.

Szünet után lelassít a csapat. Már nem mennek góltra, csak a szép játékra törekcszenek. Egymásután gördülnek a szebbnél-szebb támadások az ellenfél kapuja felé. A hazaiak azonban szívósan védekeznek. Mérföldes után a közönség lelkesen ünnepelte a NAC-játékosokat, különösen a második félidőben mutatott iskolajátékukért.

A csapat további programja még bizonytalan. Hollandiából több meghívás érkezett, de a feltételekben még nem történt döntés. Ha nem jön létre megegyezés, úgy szombaton és vasárnap Bretagneban játszanak.

Crişana — SC Fives 3 : 3

Lille, jan. 7. A Franciaországban turázó másik oradeai csapat is játszott vasárnap. Lilleben a Crişana ellenfele az SC Fives volt. A csapatnak ez a volt az egyik legnehezebb mérkőzése, a döntetlen eredménnyel tehát meg lehetnek elégedve.

A magyar ifjúsági birkozó- bajnokságok

Budapestről jelentik: A MÁV gépgyár nagytermében tartották meg Magyarország ifjúsági birkozóbajnokságait. Meglepetést keltett a vidéki birkozók nagyszerű szereplése: két bajnokságot és számos helyezést értek el. Részletes eredmények a következők:

Pehelysúly: 1. Bárdos (Pécs). 2. Virág (Kiskunhalas). 3. Vass (Nyiregyháza). Bárdos valamennyi mérkőzését tussal nyerte.

Könyvsúly: 1. Rákos (Budapest Vasutas). 2. Egyed (Testvériség). 3. Mavatz (Test.)

Kisközépsúly: 1. Farkas (B. Vas.). 2. Ligeti (MAC). 3. Veres (MTE).

Nagy középsúly: 1. Adami (Nyiregyháza). 2. Horváth (Törekvés). 3. Vincze.

Nehézsúly: 1. Fulbik (NTE). 2. Vass (Szeged Vas.). 3. Tóth (Székesfehérvár).

Külföldi sporteredmények:

Messina: Budai „11” — AS Messina 1:1 (0:1). Orth Gyuszi csapata ellen is megállta helyét a Budai „11”.

Negara Augusta: Budai „11” — Negara Augusta 5:1 (1:1).

Ulm: Ferencváros — Ulm válog. 5:2 (2:0). Takács II. (2), Székely (2) és Toldi a góllövők.

Stuttgart: Ferencváros — Kirkers 2:0 (0:0). Mindkét gólt Takács II. szerezte.

Bécs: A Rapid tornáját a WAC nyerte. Eredmények: Rapid — HASK (Zágráb) 15:1 (6:0). WAC — FAC 4:0 (4:0). WAC — HASK 8:0 (2:0). Rapid — FAC 13:2 (8:0). A WAC tehát jobb gólarányával nyert. A zágrábi HASK 23 góllal utazott haza.

Tours: Kispeszt — Tours 7:0 (2:0).

Constantine: Ujpest — AS Constantine 18:0 (9:0). Csak úgy osztotta a gólokat az újpesti csapat.

Tilden, Amerika professzionista teniszbajnokságának döntőjében 6:4, 6:1, 6:2 arányban győzött Richards ellen.

Skót tréner szerződött a futballszövetség? Bucurestiből jelentik. Luchide a futballszövetség főtitkára nyilatkozott: előrehaladott tárgyalásban állnak egyik legnevesebb skót trénerrel, Peter Formerral. A kitűnő tréner a világbajnokságra készítené elő a román válogatott csapatot és működését már februárban meg is kezdené. A tréner kétségtelen nyeresége lenne a válogatottnak. Az anyagi feltételekről nem nyilatkozott a főtitkár.

Télisport-hírek

Krynica: Az FTC jéghekkicsapata Vízkezelőkor a hazai csapat ellen 2:1 arányban vereséget szenvedett.

Varsó: A harmadik zakopanei műkorcsolyázó-versenyen a férfiegyesben a budapesti Vadas Márton győzött. Női egyesben a berlini Mihaelis lett az első. Férfipárosban a Biroladina-Kovalski lengyel pár előzte meg a magyar Tusár — Balázs kettőst.

Davos: A BKE jégkorongúgó csapata a Davos Hockey Club ellen 3:2 arányú győzelmet ért el.

St. Moritz. A nemzetközi jéghekkitorna döntőjében a Queens Club London és az LTC Praga mérkőzött meg egymással. A londoni csapat 3:1 arányban győzött és ezzel megnyerte az értékes kupát. A budapesti BKE a harmadik helyen végzett az összesített táblán.

Ujtátrafüred: A budapesti BBTE és a bucuresti Telefon Club részvételével nemzetközi jéghekkitornát rendeztek Ujtátrafüreden. A favorit a prágai Slavia csapata volt, s így a meglepetés erejével hat a Troppauer EV elsősege. 2. Slavia, 3. BBTE, 4. Telefon Club Roman. A tornán 8 csapat vett részt, a Telefon Club egyszer győzött és egy döntetlent ért el. A BBTE-től 3:0 arányban kaptak ki.

Propaganda jéghekkimérkőzés Dicsőszentmártonban. Dicsőszentmárton. Saját tud. A dicsőszentmártoni sportklubok téli sportszakosztályai vasárnap tartották az első jéghekkimérkőzést az üvegyári „Stiela” pályáján, nagyszámú érdeklődő részvételével. A versenyzők — a bonyhaiak és a Stiela Sportklub tagjai — mindvégig élvezetes, szép játékot nyújtottak. Az első mérkőzést a bonyhaiak csapata nyerte meg 6:3 (1:0, 1:1, 4:2) arányban. Biró a Stiela Sportegylet agilis elnöke. Pónyes Andor volt.

Siverseny Miercurea-Ciucun. Csik-szereda. Saját tud. A Brassói Turista Egyesületnek a BTE-nek a kebelébe tartozó csiki turistaegyesület január 21-én rendezte meg futó, ugró és akadály siversenyét. Az ifjak, nők, idősebbek és az öreg fiúk közül a jelentkezések már megkezdődtek és az edzések szorgalmasan folynak.

Zavarok a magyar válogatott összeállításánál. Budapestről jelenik: A jövő vasárnap Frankfurtban fog megütközni Magyarország és Németország válogatott futballcsapata. Nadas Ödön szövetségi kapitány még nem tudta összeállítani a magyar csapatot, mert Sárosi és Toldi, a két Fradi-játékos — akikre pedig számított — a legutóbbi nemzetközi meccsikön lesántultak. A válogatott centerhálójá így valószínűleg az újpesti Szűcs lesz. A végleges összeállítást csak kedden hozza nyilvánosságra.

P. BANGHA PRÉDIKÁCIÓI

Az organizátornak, apologétának, a katolikus militarizáltság, katolikus sajtó és öntudat terjesztőinek, a pap, igehirdető funkciójában való megmutatkozása az

ÖRÖK ÉLET IGÉI

I. AZ ISTEN ARCA
II. URAM ADD, HOGY LÁSSAK

A két kötet ára füzve 150, kötve 210 lei.

SZÍNHÁZ

Erdélyi Miklós volt színház-igazgató az oradeai kórházban fekszik

Erdélyi Miklós, aki a háború végéig a magyar vidéki színpadnak több mint harminc évén át a legelismertebb, legtekintélyesebb igazgatója volt és 3 évet töltött Oradeán (szombat, vízkereszt-napján, betegen hazakerkezett. P. Bangha Jávora Béla hírlapíró, az Erdélyi Lapok szerkesztője kísérte Erdélyit, aki az utolsó négy esztendő nevelt leányánál, Gróf Lászlóné Polgár Mariskánál töltötte. Erdélyi 30 éves igazgatói jubileuma után megvált a színházról, szőlőt vásárolt, ahol feleségével, Kovács Mariskával, az egykor ünnepeit művésznővel tehenészetet rendezett be, nyári vendéglőt nyitott és Horáciusszal: beatusz ille qui procul negotiis, félrevonulva a világ zajától, néhány esztendőt töltött el. De egy éjszaka felesége szívizélhűdésben meghalt — többé a szép nyári villában megmaradni nem tudott. Eladta. Egy darabig a városban éldegelt pénzéből, majd amikor a színház ismét válságba került, visszahívták igazgatónak. Vissza is ment — de már nem volt az az erélyeskedő ember, aki addig, magas vérnyomása több pihenőre kényszerítette, nem tudott úgy utána nézni a pénzügyi dolgoknak — és bejelentette a Magyar Pártnak, hogy minden pénze ráment a színházra, könyveit — amit titkára vezetett — a párt vizsgálata alá bocsátja, azonban nincs már anyagi fedezete a színház vitelére, harminc év alatt szerzett vagyonának roncsai is elmentek, minden pénze, az a 160 ezer lei kaució, amit a miniszteriumban letett a színházgárda fizetésének fedezetére. Ezután kórházba került, ahol évekig szőnyegek árult, helyesebben szőnyegekkel házalt. Nyugdíja havi 300 és néhány lei, amiből megélnie nem lehetett. Az idős és beteg embernek a lépesőkön való házalás már nem való volt, pár hónap előtt — mint akkor a lapok is megírták — összeront. Vele Gróf László gyógykezelte, de a betegség egy orvosi vizit 500 lei, kevés jövedelméből nem bírta és Erdélyi egyik kórházban került ápolás alá. Azonban haza vágyott. Irt Perédi György szerkesztőnek, hogy valamelyik kórházban szerezzen neki egy ágyat, mert haza szeretne jönni. Dr Costa Romulus, a közkórház igazgató főorvosa a közkórháznak az ideggyógyintézet épületében lévő helyógyászati osztályára, az I. sz. pavilon emeleti helyiségébe helyezte el s ott áll most gyógykezelés alatt. Itt keresik fel régi színészei, ismerősei a beteg Erdélyi Miklóst, akinek legfőbb baja, hogy a nagy küzdelemben kimerült. Es itt keresik fel azok a bérlők, akik visszaemlékeznek még arra a művészi kultúrára, amit 37 éven át nyújtott nekik Erdélyi — akinek öreg korára minden vagyona: egytüköffer, benne két rend ruha s egy szürke kalap. A város társadalmában azonban nem vetette ki szívéből, emlékezetéből Erdélyi Miklóst és Kovács Mariskát. Azt a színházigazgatót, akinek minden vagyona évtizedek után felgyűlt diszlektarából szerzett pénz volt s aki ezt is vissza adta a válságban lévő színház megmentésére. A város közönségének több mint 30 éven át soha nem volt semmi kifordása Erdélyi ellen, soha még kérdésként sem

vetődött fel, hogy másnak adják ki a színházat. Egy régi magyar színházigazgató megmentés tragédiája az Erdélyi Miklósé, aki most könnyezve, betegen fogadja látogatóit s azt a kis megérdemelt szeretetet, amit feléje nyújtanak.

Harmincéves a Magyar Színpadi Szerzők Egyesülete. Vasárnap volt harmincadik évfordulója annak, hogy Budapesten megalakult a Magyar Színpadi Szerzők Egyesülete. Az első elnök Berzók Árpád, az egykor rendkívül népszerű vigjátéki író volt, az első alelnök pedig Herceg Ferenc és Hubay Jenő, a jegyző Géczy István volt s örökös díszelnökké választották meg Jókai Mórt és Rákosi Jenőt. A világháború alatt megakadt az egyesület működése, majd ujult erővel kezdtek munkába s ma száznál több aktív színpadi író tagja van. A Színpadi Szerzők Egyesületének ma Harsányi Zsolt az elnöke s főleg a szerzői jogok védelme érdekében fejtenek ki erős munkát.

Heti műsor:

CLUJ:
Kedd: Aranyifju.
Szerda: Aranyifju.
Csütörtök: Aranyifju.

TIMIȘOARA:

Kedden este félkilenc órakor: **Előre megfontolt szándékkal.**
Szerdán este félkilenc órakor: **Előre megfontolt szándékkal.**
Csütörtökön este félkilenc órakor: **Mit susog a fehér akác.**

ARAD:

Kedden este fél 9 órakor: **Több, mint szerelem.**
Szerda este fél 9 órakor: **Több, mint szerelem.**

SATU-MARE:

Kedd: Nyitott ablak.
Szerda: **Több, mint szerelem.**

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény.)

Cím a kiadóban 10 lei.

Lakás

Kiadó butorozott szoba melkelyiségekkel Oradea Prințul Mihail. Értekezni: Lumina 4. Tárbéry-telep.

Kiadó ujonnan festett, udvari két szobás lakás Oradea, Eroul Necunoseut 11.

Egy kis szoba kamarával kiadó. Oradea, Strada Simeon Stefan 24.

Adás-vétel

Jókarban levő zománcozott öntöttvas V. C. kerekeink. Cím: Oradea, Strada Bratianu 35.

Éndíjást olesón és kiörasztalanul csakis Aurél Lázár u. 11. ajtó 5. alatt készítenek.

Veszek jobboldali asztal-sport vízmelegítővel és fehér faveccal. Oradea, Str. Pasteur (Kórház-utca) 75.)

Veszek jókarban levő, nasznát varrógépet. Címeket a kiadóba kérek.

Különléte.

Tanárno, perfekt román, magyar, német, elemi és középiskolások tanítását vállalja, ellátásért, vagy szerény fizetésért. Rigó tanárno Oradea, Szent Vince-zárda.

Nyomatványokat

utányos aron, csinos kivitelben készít a

Szent László nyomda Rt.

Oradea, Katolikus Kör.

Jóforgalmu trafik at. Cím: Oradea, Str. Alexandri 6. Házmes-ternél.

UHA ÓLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t.

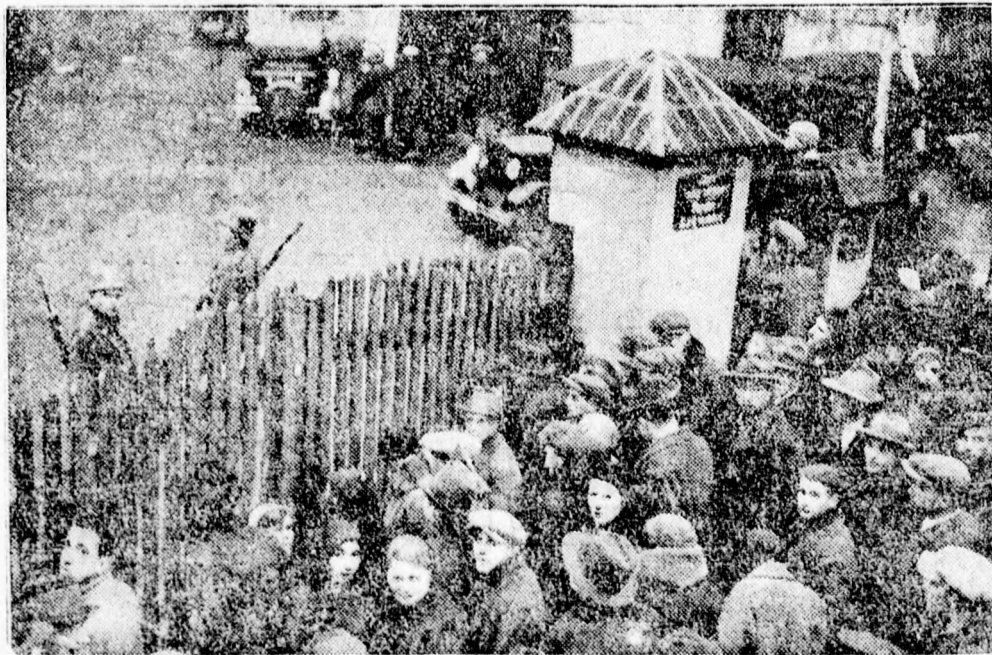
Oradea, Strada Regele Carol No. 5.

Szerkesztői üzenetek

Munkatársainkat, tudósítóinkat ismétlően felhívjuk, hogy a városok, községek neveit ma nevének írják, zárójelben hozzátéve a régi magyar nevet, mert másként a tudósítást nem használhatjuk. Viszont nekünk nincsen olyan pontos címtárunk, hogy föltétlenül hibátlanul átjuttassuk, másként pedig nem közölhetjük.

Sz. Gy. Milánó. Minden levelére aznap válasz ment. Eddig három. Nem értjük, mért nem kapta meg. Ma újabb levél ment. Mi négy levelet kaptuk meg öt napra a feladás után. Szív üdv.

Dr L. S. Hosszabb levél megy.

Az ossegi banyakatasztrófia színhelyéről.

Hozzá tartozók és barátok katonafedezel mellett várják szívszorongva a mentés eredményeit.